VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67
THỨ SÁU
19/4/2024 (11/3 Giáp Thìn)
Số 48 (4025)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

THƯỜNG VỤ QUỐC HỘI GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT DI SẢN VĂN HOÁ (SỬA ĐỔI):

Bộ VHTTDL đã rất cố gắng trong việc xây dựng dự án luật

[3]

GIÀ LÀNG, TRƯỞNG BẢN, NGHỆ NHÂN, NGƯỜI CÓ UY TÍN:

Hạt nhân trong bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa

[12]

Linh thiêng Giỗ Tổ Hùng Vương

[2]



Thủ tướng Phạm Minh Chính dẫn đầu đoàn đại biểu lãnh đạo Đảng, Nhà nước, các Bộ, ngành, cơ quan Trung ương, các tỉnh, thành phố, tỉnh Phú Thọ và nhân dân về dự Lễ dâng hương
Ảnh: NHẬT BẮC

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Nhỏ mà không nhỏ

● **HÀ THANH**

Chúng tôi đang nói đến Phong trào "Kế hoạch nhỏ" tại các trường phổ thông hiện nay. Vấn đề tưởng như không có gì đáng nói nếu như không xảy ra câu chuyện nộp giấy vụn triển khai Phong trào "Kế hoạch nhỏ" tại một lớp thuộc khối 7, Trường THCS Lĩnh Nam, quận Hoàng Mai, thành phố Hà Nội vừa qua ít nhiều đã làm sai lệch ý nghĩa của phong trào.

Theo đó, khi triển khai, cô giáo chủ nhiệm yêu cầu chỉ thu giấy vụn trong một ngày duy nhất. Học sinh nào quên, giáo viên yêu cầu gọi phụ huynh mang tới nộp, nếu không sẽ phải nộp phạt 50 nghìn/kg giấy.

(Xem tiếp trang 2)

QUANH CHUYỆN ĐẶT TÊN SAU SÁP NHẬP:

Trong mỗi trái tim đều ấp ủ một tên làng



[8]

PHIM CHIẾU RẠP DỊP LỄ 30.4 - 1.5:

Liệu có "lội ngược dòng" trên sân nhà?



[10]

U23 VIỆT NAM:

Hướng đến "kịch bản đẹp"



[15]

Linh thiêng **Giỗ Tổ Hùng Vương**

● **NGỌC TRUNG - THANH VŨ; ảnh: NHẬT BẮC**

Sáng qua 18.4 (tức 10.3 năm Giáp Thìn), Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính dự Lễ dâng hương tưởng niệm các Vua Hùng tại Điện Kính Thiên trên đỉnh núi Nghĩa Lĩnh thuộc Khu Di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Đền Hùng, thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ.





Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính và các đại biểu dâng hương tưởng niệm các Vua Hùng

Tham dự buổi lễ có các Ủy viên Bộ Chính trị: Phó Chủ tịch Thường trực Quốc hội Trần Thanh Mẫn; Bộ trưởng Bộ Công an, Đại tướng Tô Lâm; Chủ nhiệm Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam, Đại tướng Lương Cường; nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, nguyên Trưởng ban Kinh tế Trung ương Nguyễn Văn Bình.

Cùng dự có các Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng: Bí thư Trung ương Đảng, Chủ tịch Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam Đỗ Văn Chiến; Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Dân vận Trung ương Bùi Thị Minh Hoài; Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng; Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh, Trưởng đoàn ĐBQH tỉnh Phú Thọ Bùi Minh Châu…; lãnh đạo Ban, Bộ, ngành; lãnh đạo tỉnh Phú Thọ... cùng đông đảo đồng bào và du khách.

Đúng 6 giờ 30 phút, trong tiếng nhạc lễ âm vang, Đoàn dâng hương khởi hành từ sân Trung tâm lễ hội qua Nghi môn, đền Hạ, đền Trung lên đền Thượng. Đi đầu đoàn hành lễ là đội tiêu binh rước Quốc kỳ, cờ hội và vòng hoa mang dòng chữ "Đời đời nhớ ơn các Vua Hùng đã có công dựng nước". Theo sau là các thiếu nữ mặc áo dài đỏ mang hương, hoa, lễ vật và 100 con Lạc, cháu Hồng trong trang phục cổ, tay giương cao cờ hội, thể hiện sức sống mãnh liệt của dòng giống Tiên Rồng cùng đoàn rước kiệu dâng lễ vật hương, hoa, bánh chưng, bánh giầy gắn liền với truyền thuyết về vị hoàng tử Lang Liêu và quan niệm Trời tròn - Đất vuông của cha ông ta. Tiếp đó là đoàn đại biểu lãnh đạo Đảng, Nhà nước, các cơ quan Trung ương, các địa phương; lãnh đạo tỉnh Phú Thọ, các Sở, ngành, đoàn thể, huyện, thành, thị và nhân dân về dự Lễ dâng hương.

Tại Điện Kính Thiên, với tấm lòng thành kính tri ân công đức Tổ tiên, thể hiện đạo lý "Uống nước nhớ nguồn" của dân tộc Việt Nam, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính cùng các đại biểu dâng hương, hoa bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc các bậc tiền nhân đã có công dựng nước để con cháu nối tiếp truyền thống Lạc Hồng xây dựng đất nước Việt Nam giàu đẹp, văn minh như ngày hôm nay.

Trước anh linh Quốc Tổ Hùng Vương, thay mặt đồng bào cả nước Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh Phú Thọ Bùi Văn Quang kính cẩn đọc Chúc văn tưởng niệm các Vua Hùng, bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc các Vua Hùng và các bậc tiền nhân đã có công dựng nước và giữ nước; kính cáo trước anh linh các bậc tiền nhân về những thành tựu to lớn mà toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đã đạt được trong công cuộc đổi mới, hội nhập và phát triển đất nước. Trước anh linh Tiên Tổ, xin nguyện: Tiếp nối truyền thống Tiên Rồng, phấn đấu hết mình vì sự nghiệp dựng nước và giữ nước của cha ông; nêu cao tinh thần yêu nước và cách mạng; ý chí độc lập, tự chủ, tự cường; phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc kết hợp với sức mạnh thời đại; cùng nhau chung sức, đồng lòng, quyết tâm, nỗ lực cao hơn nữa; nắm bắt thời cơ, thuận lợi, vững vàng vượt qua khó khăn; xây dựng đất nước ngày càng cường thịnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc; bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ, làm rạng danh Tổ quốc, cơ đồ Việt Nam. ■

Ngay sau Lễ dâng hương, Thủ tướng Phạm Minh Chính và các đại biểu đặt vòng hoa, thắp hương tại Lăng Hùng Vương; dâng hoa tại Bức phù điêu Bác Hồ nói chuyện với cán bộ, chiến sĩ Đại đoàn quân Tiên Phong tại Ngã năm Đền Giếng.

Tiếp đó, Thủ tướng đã tới thăm, khảo sát công trường xây dựng dự án nhà văn hóa nghệ thuật tỉnh Phú Thọ. Cùng đi có Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng.



Thủ tướng Phạm Minh Chính thăm, khảo sát công trường xây dựng dự án Nhà văn hóa nghệ thuật tỉnh Phú Thọ

Nhà văn hóa nghệ thuật tỉnh Phú Thọ được xây dựng trên lô đất có diện tích 17.805m2, công trình có quy mô 1.000 chỗ ngồi gồm 3 tầng nổi, 1 tầng hầm và 1 tầng mái; cao khoảng 33,9m. Dự án có tổng mức đầu tư gần 400 tỉ đồng từ ngân sách Trung ương, địa phương và các nguồn vốn hợp pháp khác. Công trình khởi công tháng 4.2022, đến nay khối lượng hoàn thành ước đạt 200 tỉ đồng, đang tích cực hoàn thiện và lắp đặt thiết bị, dự kiến hoàn thành trong năm 2024.

Cho rằng muốn phát triển văn hóa thì phải phát triển con người, đầu tư cơ sở vật chất, xây dựng các thiết chế văn hóa, Thủ tướng đánh giá cao việc Phú Thọ quan tâm, mạnh dạn đầu tư xây dựng công trình nhà văn hóa nghệ thuật tỉnh Phú Thọ. Thủ tướng đề nghị tỉnh Phú Thọ và các cơ quan liên quan quan tâm việc đào tạo nhân lực, chuẩn bị nội dung hoạt động, nghiên cứu cơ chế khai thác, quản lý phù hợp theo hướng tự chủ với mô hình "đầu tư công, quản lý tư", bảo đảm công khai, minh bạch, hiệu quả.

Nhỏ mà... *(Tiếp theo trang 1)*

Ngay sau khi có dư luận, Hiệu trưởng Trường THCS Lĩnh Nam đã yêu cầu giáo viên chủ nhiệm đính chính, xin lỗi phụ huynh. Tiếp đó, Hội đồng Đội thành phố Hà Nội đã có các văn bản chỉ đạo tới 100% Hội đồng Đội các quận, huyện, thị xã trên địa bàn thành phố về việc triển khai, thực hiện đúng nội dung phong trào "Kế hoạch nhỏ".

Một sự việc nhỏ không thể làm lu mờ một phong trào tuy nhỏ nhưng có ý nghĩa vô cùng lớn, ra đời cách đây đã 66 năm, trở thành niềm tự hào của lớp lớp các thế hệ thiếu nhi Việt Nam, đúng lời dạy của Bác Hồ kính yêu: "Tuổi nhỏ làm việc nhỏ/ Tùy theo sức của mình".

Tuy nhiên, dư luận và các bậc phụ huynh vẫn băn khoăn khi phần lớn các trường phổ thông ở Hà Nội hiện nay thực hiện "Kế hoạch nhỏ" chỉ trưng thu giấy vụn, y như phong trào lúc khởi phát 66 năm về trước, thu nhặt giấy vụn, phế phẩm… Việc này liệu còn phù hợp khi trên thực tế, các em góp nhặt bao giờ cho đủ hàng cân giấy vụn, còn các bậc phụ huynh chủ yếu sử dụng máy tính, phần mềm chứ ít khi dùng sách vở như xưa, lấy đâu ra đủ giấy vụn cho con đi nộp? Được biết, nếu không nộp đúng, nộp đủ, không ít học sinh bị trừ vào điểm hạnh kiểm. Kế hoạch nhỏ của con nhưng đang là nỗi lo lớn của không ít các bậc phụ huynh.

Không ai phủ nhận ý nghĩa vô cùng lớn lao của Phong trào "Kế hoạch nhỏ". Tuy nhiên, nên có cách triển khai linh động, sáng tạo như nhiều mô hình đã từng triển khai như "Xe đạp giúp bạn đến trường", "Túi gạo tặng bạn", "Nuôi heo đất giúp bạn đến trường", "Một triệu cuốn vở tặng bạn"... Nếu được như vậy, phong trào vừa góp phần giáo dục tinh thần đoàn kết, sẻ chia, rèn luyện ý thức tiết kiệm, yêu lao động cho các em, vừa thiết thực, không gây khó cho các bậc phụ huynh.

Một trong những tiêu chí giáo dục của Tổ chức UNESCO là "Trường học hạnh phúc"; ngành Giáo dục cũng xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực. Thiết nghĩ, để các con mỗi ngày đến trường là một ngày vui, để các bậc phụ huynh không còn lo những cái không đáng lo thì Hội đồng Đội và các trường học cũng nên sáng tạo và linh hoạt hơn. ■

THƯỜNG VỤ QUỐC HỘI GÓP Ý CHO DỰ THẢO LUẬT DI SẢN VĂN HÓA (SỬA ĐỔI):

Bộ VHTTDL đã rất cố gắng trong việc xây dựng dự án luật

● THU SÂM

Góp ý kiến cho dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) trong phiên họp thứ 32 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội vào sáng 17.4, hầu hết các ý kiến đều ghi nhận, dự án Luật đã được soạn thảo công phu, nghiêm túc, đủ điều kiện trình kỳ họp thứ 7, Quốc hội khóa XV.

Dự án Luật sẽ tạo bước thay đổi căn bản

Phát biểu tại phiên họp, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ nhấn mạnh, Luật Di sản văn hóa ban hành lần đầu tiên cách đây 23 năm sau đó được sửa đổi, bổ sung nhưng cũng đã cách đây 15 năm. Do đó việc sửa đổi Luật lần này là phù hợp. Nội dung của dự thảo Luật đã thể chế hóa được chủ trương của Đảng về văn hóa nói chung và về di sản văn hóa nói riêng, dù mới lần đầu xin ý kiến Quốc hội nhưng dự án Luật đủ điều kiện trình Quốc hội tại Kỳ họp thứ 7 tới. Ông cũng kỳ vọng dự án Luật sẽ tạo bước thay đổi căn bản trong việc quản lý, phát huy giá trị di sản văn hóa.

Cơ bản tán thành các nội dung thẩm tra và các ý kiến tại phiên họp, góp ý về chính sách của nhà nước về di sản văn hóa tại Điều 7 dự thảo Luật, Chủ tịch Quốc hội cho rằng di sản văn hóa cần được coi là nguồn lực cho phát triển. Vì thế cần được bảo tồn và phát huy, mối quan hệ đó cần được rà soát trong tổng thể văn bản luật, với tinh thần kiến tạo phát triển. Chủ tịch Quốc hội đề nghị Ban soạn thảo nghiên cứu xem xét bổ sung chủ trương, chiến lược về công nghiệp văn hóa, thị trường văn hóa, chuyển đổi số trong lĩnh vực văn hóa, số hóa di sản văn hóa, hợp tác công tư, kinh tế văn hóa; một số chủ trương, chính sách đặc thù bảo tồn phát huy di sản văn hóa đồng bào dân tộc thiểu số, miền núi, hải đảo, di sản văn hóa quý hiếm có nguy cơ thất truyền… Ban soạn thảo cũng nên nghiên cứu, cân nhắc xem có nên tách riêng một chương quy định về loại hình di sản tư liệu hay không.

Để tiếp tục hoàn thiện dự thảo luật, Chủ tịch Quốc hội đề nghị tiếp tục rà soát bảo đảm tính tương thích, đồng bộ dự thảo Luật này với các luật trong hệ thống pháp luật như Luật Đầu tư, Luật Đầu tư công, Luật Đất đai, Luật Tín ngưỡng tôn giáo, Luật Bảo vệ môi trường, Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công tư…



Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ chủ trì phiên họp



"Về việc rà soát để đảm bảo tính tương thích, Bộ VHTTDL đã rà soát 53 văn bản quy phạm pháp luật trong đó có 32 luật, văn bản quy phạm pháp luật trực tiếp có quy định liên quan đến di sản văn hóa; trong quá trình rà soát, cơ quan soạn thảo đã nghiêm túc, cầu thị để tránh việc các quy định bị chồng chéo, giao thoa. Dự án Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) đã kế thừa những quy định còn có tính ổn định, phát triển của luật hiện hành.

Về di sản tư liệu, đây là vấn đề mới, khi Việt Nam tham gia các điều ước quốc tế, di sản tư liệu được UNESCO công nhận, xác định là một loại hình di sản độc lập với loại hình di sản văn hóa vật thể và phi vật thể, được thể hiện thông qua chương trình ký ức thế giới của UNESCO về di sản tư liệu được công bố năm 1992 và hướng dẫn thực hiện năm 2002. Năm 2006, Việt Nam chính thức tham gia Chương trình ký ức thế giới về di sản tư liệu của UNESCO và thống nhất, cam kết thực hiện. Theo UNESCO thì loại hình này không nằm trong di sản văn hóa vật thể và phi vật thể. Do đó, cần có quy định thành những điều, khoản riêng hoặc xây dựng một chương riêng về di sản tư liệu...

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, xác định di sản văn hóa là lĩnh vực chuyên ngành nhưng tính liên ngành rộng, ảnh hưởng tới nhiều lĩnh vực, ngành quản lý, do đó, hồ sơ dự án Luật đã được Bộ VHTTDL chủ động phối hợp với các Bộ, ngành, cơ quan liên quan dự thảo, tổ chức các hội thảo, xin ý kiến rộng rãi trong nhân dân, các chuyên gia, nhà khoa học, quản lý, các Bộ, ngành địa phương, làm việc với các Bộ quản lý nhà nước liên quan về các nội dung có tính chất đan xen giữa Luật Di sản văn hóa với các Luật, hoàn thiện hồ sơ Chính phủ trình Quốc hội.

Trên cơ sở ý kiến chỉ đạo của Ủy ban Thường vụ Quốc hội tại cuộc họp này, ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ và ý kiến thẩm định của Ủy ban Văn hóa, Giáo dục tại phiên họp thẩm tra vào ngày 8.4, Bộ VHTTDL sẽ tiếp thu, hoàn thiện dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) để trình Quốc hội vào kỳ họp thứ 7 vào tháng 5 tới."

(Bộ trưởng NGUYỄN VĂN HÙNG)

Bộ VHTTDL đã rất cố gắng trong việc xây dựng dự án luật

Góp ý kiến cho dự thảo Luật, Chủ nhiệm Ủy ban Pháp luật của Quốc hội Hoàng Thanh Tùng đánh giá: "Bộ VHTTDL đã rất cố gắng trong việc xây dựng dự án luật. Hồ sơ dự án luật đã cơ bản đảm bảo theo đúng quy định tại Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật và đã được chuẩn bị tương đối công phu". Tuy nhiên để tiếp tục hoàn thiện dự án luật để trình Quốc hội tại kỳ họp tới, đại diện Ủy ban Pháp luật đề nghị cần rà soát thêm về tính thống nhất của dự án Luật trong hệ thống pháp luật, đồng thời cần rà soát để khắc phục những vấn đề chồng chéo giữa Luật Di sản văn hóa và các luật khác.

Thống nhất với sự cần thiết phải sửa đổi, bổ sung Luật, Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế Vũ Hồng Thanh đánh giá, hồ sơ dự án Luật đã đầy đủ và tương đối kỹ lưỡng. Trong hồ sơ dự án Luật, các chính sách mới đã được xem xét, đánh giá tương đối kỹ. Dự thảo Luật cũng đã có nhiều quy định mới về phân công, phân cấp, tổ chức thực hiện. Các quy định này có ảnh hưởng đến việc phân bổ nguồn lực, kinh phí thực hiện, cần xem xét kỹ tính khả thi để đảm bảo phù hợp với thực tiễn. Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế cũng đề nghị rà soát, thống nhất giữa Luật Di sản với Luật Đầu tư, Luật Quy hoạch, Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công tư…

Trình bày báo cáo thẩm tra, Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội Nguyễn Đắc Vinh cho biết, Thường trực Ủy ban Văn hóa, Giáo dục tán thành sự cần thiết sửa đổi toàn diện Luật Di sản văn hóa năm 2001 (sửa đổi, bổ sung năm 2009) và mục đích, quan điểm xây dựng dự án Luật tại Tờ trình số 119/TTr-CP ngày 29.3.2024 của Chính phủ. Việc sửa đổi Luật nhằm tiếp tục thể chế hóa các quan điểm, chủ trương của Đảng, khắc phục những khó khăn, vướng mắc, giải quyết các vấn đề phát sinh, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa. "Về hồ sơ dự án Luật, Thường trực Ủy ban nhận thấy, hồ sơ dự án Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) được chuẩn bị công phu, đủ điều kiện trình Quốc hội xem xét. Các quy định của dự thảo Luật cơ bản thống nhất với 3 nhóm chính sách được Chính phủ trình Quốc hội thông qua", ông Nguyễn Đắc Vinh nhấn mạnh.

Cũng theo Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội, hồ sơ dự án Luật kèm theo 7 dự thảo Nghị định và 7 dự thảo Thông tư quy định chi tiết theo đúng quy định tại điểm e khoản 1 Điều 64 Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật. Trong quá trình tiếp thu, giải trình các nội dung, đề nghị Cơ quan chủ trì soạn thảo tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện các dự thảo văn bản quy định chi tiết để các văn bản hướng dẫn có hiệu lực đồng thời với Luật, bảo đảm chất lượng.

"Thường trực Ủy ban cơ bản nhất trí với tên gọi, phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng của dự thảo Luật. Dự thảo Luật cơ bản phù hợp với chủ trương, đường lối của Đảng, như Cương lĩnh, Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 9.6.2014 của Hội nghị lần thứ 9 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước, Kết luận số 76-KL/TW ngày 4.6.2020 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng và chủ trương, đường lối tại các văn bản khác của Đảng. Về tính hợp hiến, hợp pháp, tính thống nhất với hệ thống pháp luật, dự thảo Luật phù hợp với Hiến pháp, cơ bản thống nhất với các quy định của hệ thống pháp luật", ông Nguyễn Đắc Vinh khẳng định.

Phát biểu kết luận phiên thảo luận, Phó Chủ tịch Thường trực Quốc hội Trần Thanh Mẫn cho biết, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đánh giá cao Chính phủ đã chỉ đạo cơ quan chủ trì soạn thảo chuẩn bị hồ sơ dự án luật công phu, kỹ lưỡng, tổ chức khảo sát, tọa đàm, hội thảo, xin ý kiến chuyên gia, các nhà khoa học về các chính sách, nội dung của dự án luật, về cơ bản luật này đủ điều kiện trình tại kỳ họp thứ 7, Quốc hội khóa XV. ■

Chấm dứt các hoạt động tại Khu du lịch quốc gia hồ Tuyền Lâm

UBND tỉnh Lâm Đồng vừa có văn bản yêu cầu cơ quan chức năng thực hiện chấm dứt tất cả các hoạt động dịch vụ trên mặt nước tại Khu du lịch quốc gia hồ Tuyền Lâm (TP Đà Lạt).

Theo đó, UBND tỉnh Lâm Đồng đã có ý kiến không thống nhất với đề xuất của Ban quản lý Khu du lịch quốc gia hồ Tuyền Lâm về việc tạm thu kinh phí thuê mặt nước của các tổ chức, cá nhân hoạt động dịch vụ tại hồ Tuyền Lâm. Lý do được đưa ra là Đề án khai thác tài sản kết cấu hạ tầng thuỷ lợi tại khu vực hồ Tuyền Lâm chưa được cấp có thẩm quyền phê duyệt để tổ chức đấu giá quyền thuê mặt nước hoạt động dịch vụ tại đây là không phù hợp.

Ngoài ra, văn bản cũng giao Ban quản lý Khu du lịch quốc gia hồ Tuyền Lâm tiến hành yêu cầu các tổ chức, cá nhân đang có các hoạt động dịch vụ trên mặt nước tại đây phải thực hiện việc chấm dứt hoạt động trước ngày 25.4. Bên cạnh đó, cần nhanh chóng rà soát, truy thu số tiền mà các tổ chức, cá nhân này phải nộp ngân sách nhà nước kể từ ngày 25.4.2024 trở về trước.

THÀNH KHIÊM

Phá dỡ công trình trái phép tại khu sinh thái Suối Lương

Phó Chủ tịch UBND phường Hòa Hiệp Bắc, quận Liên Chiểu (TP Đà Nẵng) Nguyễn Minh Hoàng cho biết, địa phương vừa tổ chức cưỡng chế, phá dỡ các công trình, hạng mục trái phép tại khu sinh thái Thủy Vân Sơn 2.

Được biết, từ đầu tháng 3.2024, lực lượng chức năng đã kiểm tra và phát hiện ông T., chủ khu Thủy Vân Sơn 2, đường Suối Lương, tổ 1, phường Hòa Hiệp Bắc tự ý xây dựng nhiều công trình, hạng mục trái phép trên đất rừng được giao khoán. Tổ công tác của phường đã lập biên bản, đề nghị cam kết tự tháo dỡ công trình trái phép nhưng ông T. không chấp hành mà còn tiếp tục vi phạm, lắp dựng thêm một số hạng mục trái phép.

Cũng theo Phó Chủ tịch UBND phường Hòa Hiệp Bắc, trước khi cưỡng chế, UBND phường đã họp với chủ rừng giao khoán, cho thời hạn 15 ngày để hoàn tất các thủ tục theo quy định. Hết thời hạn, chủ khu du lịch vẫn không hoàn thiện được hồ sơ, giấy phép nên địa phương tiến hành cưỡng chế, phá dỡ các hạng mục vi phạm.

MINH CHÂU

ĐỜI SỐNG XANH

"Mắt thần" ngăn xả rác bừa bãi

● **Bài, ảnh: PHẠM NGÂN**

Thực hiện nhiều giải pháp nâng cao ý thức người dân, chống xả rác thải bừa bãi, nhiều xã, thị trấn ở Nghệ An đã lắp đặt camera để "phạt nguội" những người thiếu ý thức, vứt rác không đúng nơi quy định. Biện pháp này đã góp phần chấn chỉnh, giám sát và xử lý những vi phạm về môi trường đô thị.

Xóa "điểm nóng"

Khu vực cầu tràn khe Nậm Cai nằm trên địa bàn bản Đồng Tâm, xã Thạch Ngàn, huyện miền núi Con Cuông luôn là "điểm nóng" về tình trạng vứt xả rác bừa bãi, gây ô nhiễm môi trường. Điều này gây mất mỹ quan và ảnh hưởng đến môi trường sống của người dân. Chính quyền địa phương, các đoàn thể ở xã Thạch Ngàn đã nhiều lần tuyên truyền cho người dân về ý thức bảo vệ môi trường, tác hại của rác thải đối với nguồn nước và sức khỏe con người. Trong các cuộc họp ở địa phương, vấn đề này luôn là đề tài "nóng" được nhắc nhở và đề nghị sớm khắc phục, tuy nhiên "bài toán" này vẫn khó được xử lý triệt để. Nguyên nhân vì nơi đây là vùng miền núi vắng người qua lại, nhiều người dân thường chở vật liệu xây dựng, rác thải cứng đổ vào ban đêm, gây khó khăn cho công tác xử lý.

Với quyết tâm xây dựng bản làng xanh, sạch đẹp, chính quyền địa phương đã thực hiện gắn camera "mắt thần" giám sát tại những khu vực trọng điểm xả rác. Hình ảnh được truyền trực tiếp về hệ thống giám sát ở bản, xã. Ông Lô Thanh Huấn, Chủ tịch UBND xã Thạch Ngàn cho biết: "Địa phương vừa lắp đặt camera giám sát tại một số khe, suối để ngăn chặn tình trạng xả rác thải bừa bãi. Điểm đầu tiên được lắp đặt camera giám sát là tại cầu tràn ở khe Nậm Cai đoạn chảy qua địa bàn bản Đồng Tâm. Đây là một trong những điểm nhạy cảm. Khu vực này giáp ranh giữa hai xã. Trước đó, tại đây thường xuyên xảy ra tình trạng xả rác thải bừa bãi gây ô nhiễm môi trường, nguồn nước. Hiện nay đã khác rồi, không ai muốn mình bị "bêu ra" vì ý thức kém trong cuộc họp dân cư, nay bà con đã thu gom rác và đổ đúng nơi quy định. Chúng tôi cũng tích cực tuyên truyền lồng ghép vào các buổi họp tổ, để người dân biết và cùng thực hiện. Nếu phát hiện, chính quyền xã sẽ có biện pháp nhắc nhở, xử phạt".

Ngoài sử dụng camera giám sát, các chi hội, đoàn thể xã Thạch Ngàn duy trì hoạt động huy động các hội viên chung tay dọn sạch rác thải trên lòng khe, suối, đồng thời, thông qua kết quả hành động thực tế để tuyên truyền, lan toả thông điệp vì một môi trường trong lành và mỹ quan sạch, đẹp, mong muốn mọi người dân đều có ý thức cùng bảo vệ môi trường.



Xã Quỳnh Hồng, huyện Quỳnh Lưu lập 2 chòi canh và cắt cử người thường xuyên canh gác nhằm phát hiện và xử lý các trường hợp người dân đổ trộm rác

Cần nâng cao ý thức người dân

Thời gian qua, nhiều địa phương tỉnh Nghệ An đã thực hiện nhiều giải pháp nâng cao ý thức người dân, chống xả rác thải bừa bãi. Trong đó, việc thí điểm lắp đặt hệ thống camera để giám sát, xử lý những hành vi vi phạm về môi trường đô thị, bước đầu cho thấy kết quả tích cực. Mới đây, chính quyền thị trấn Thanh Chương, huyện Thanh Chương huy động được hàng chục triệu đồng từ người dân để lắp 45 mắt camera an ninh theo dõi việc xả rác. Nạn xả rác bừa bãi tại địa phương trước đây vẫn xảy ra thường xuyên dù các điểm tập kết rác đã có và hằng ngày được nhân viên môi trường thu gom. Chỉ một thời gian ngắn sau khi lắp "mắt thần", nhiều người xả rác không đúng nơi quy định đã bị phạt hành chính 750.000 đồng/lần.

Hay tại tuyến đường quốc lộ 48B đoạn qua xã Quỳnh Hồng, huyện Quỳnh Lưu về đêm nhiều người lén lút đổ rác. Để dẹp vấn nạn này, UBND xã Quỳnh Hồng đã tiến hành lắp đặt hệ thống camera giám sát. Ông Lê Sỹ Thành, Chủ tịch UBND xã Quỳnh Hồng cho rằng: "Ngoài ý thức của người dân trong việc bảo vệ môi trường còn hạn chế thì nguyên nhân chính là do xã Quỳnh Hồng chưa có bãi rác tập trung, không có địa điểm tập kết, thu gom, xử lý rác theo đúng quy định về bảo vệ môi trường. Để đảm bảo vệ sinh môi trường và chấm dứt tình trạng xả rác thải tại trục đường quốc lộ 48B, UBND xã Quỳnh Hồng đã huy động các tổ chức, đoàn thể ra quân dọn dẹp, thu gom rác và cắm biển cấm đổ rác. UBND xã cũng tổ chức lắp đặt hệ thống camera giám sát, lập 2 chốt canh và cắt cử người thường xuyên tuần tra, canh gác (nhất là ban đêm) nhằm phát hiện kịp thời và xử lý nghiêm các tổ chức, cá nhân có hành vi đổ rác bừa bãi. Những ngày gần đây, tình trạng vứt rác bừa bãi trên địa bàn đã giảm hẳn. Có camera giám sát thì những người trước đây hay vứt rác không đúng nơi đã phải thay đổi ý thức, lâu dần sẽ rèn thói quen cho bản thân và các thành viên trong gia đình".



Camera tại khu vực khe Nậm Cai, xã Thạch Ngàn, huyện Con Cuông

Sở TN&MT Nghệ An cho biết, camera giám sát đã ghi lại được, nhưng vấn đề xử lý lại khó khăn. Nếu là người dân trên địa bàn thì báo về chính quyền địa phương để nhắc nhở, đối với những người không xác định được danh tính thì khó có thể xử lý. Vấn đề quan trọng nhất là dần nâng cao ý thức người dân trong bảo vệ môi trường, tập kết rác thải đúng nơi quy định. ■

Đề xuất lập Bia di tích **tưởng niệm liệt sĩ biệt động Sài Gòn**

● **THÙY TRANG**

Câu lạc bộ Truyền thống kháng chiến - Khối vũ trang Biệt động Quân khu Sài Gòn - Gia Định đã có đề xuất TP.HCM cho phép chủ trương lập Bia di tích tưởng niệm liệt sĩ biệt động Sài Gòn, với ý nghĩa tưởng nhớ, tri ân công ơn to lớn của các anh hùng liệt sĩ. Đây cũng là công trình nhằm chào mừng kỷ niệm 57 năm cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân năm 1968, đặc biệt tiến tới chào mừng kỷ niệm 50 năm ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025).



Phương án thiết kế Bia di tích tưởng niệm các liệt sĩ Đội 3 Biệt động Sài Gòn

Mong muốn lập Bia di tích tại Nghĩa trang liệt sĩ TP.HCM

Liên quan đến nội dung này, ngày 17.4.2024, Sở LĐ,TB&XH TP.HCM đã tổ chức cuộc họp với các đơn vị, Sở ngành liên quan trao đổi về đề nghị lập Bia di tích tưởng niệm. Cuộc họp với thành phần tham dự gồm đại diện Sở VHTT TP.HCM, Quân khu 7, Bộ Tư lệnh thành phố, Ban Thường trực, Ban Chủ nhiệm CLB Truyền thống kháng chiến.

Tại cuộc họp, Phó Giám đốc Sở LĐ,TB&XH TP.HCM Huỳnh Lê Như Trang đề nghị phía Câu lạc bộ đề xuất địa điểm, vị trí đặt Bia tưởng niệm, trong trường hợp lãnh đạo thành phố không chấp thuận cho phép dựng Bia tưởng niệm trong Nghĩa trang liệt sĩ TP.HCM.

Về vấn đề này, ông Nguyễn Quốc Độ, Phó Chủ nhiệm Thường trực CLB Truyền thống kháng chiến Khối Vũ trang - Biệt động Quân khu Sài Gòn - Gia Định cho biết: "Chúng tôi xin đề nghị địa điểm đặt Bia tưởng niệm cán bộ chiến sĩ biệt động Sài Gòn trực tiếp chiến đấu và hy sinh trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968 tại Nghĩa trang liệt sĩ TP.HCM là phù hợp với nguyện vọng của gia đình thân nhân liệt sĩ. Đây cũng là mong muốn của đại đa số hội viên CLB Truyền thống kháng chiến chúng tôi.

"Thành phố không quên và trân trọng đề xuất của CLB…"

Được biết, ngày 8.4.2024, Phó Chủ tịch UBND TP Dương Anh Đức đã chủ trì cuộc họp nghe báo cáo về đề nghị lập Bia tưởng niệm các cán bộ chiến sĩ biệt động Sài Gòn trực tiếp chiến đấu và hy sinh trong đợt Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân năm 1968 tại Nghĩa trang liệt sĩ Thành phố. Sau khi nghe Sở LĐ,TB&XH báo cáo đề xuất và ý kiến của các đơn vị dự họp, ông Dương Anh Đức đã có kết luận.

Phó Chủ tịch UBND TP.HCM nhấn mạnh, TP.HCM là địa phương có truyền thống cách mạng hào hùng, luôn quan tâm, chú trọng thực hiện tốt công tác đền ơn đáp nghĩa, tri ân công ơn to lớn của các anh hùng liệt sĩ, thương binh, bệnh binh đã cống hiến, hy sinh quên mình vì sự nghiệp giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; công tác giáo dục thế hệ trẻ về phẩm chất đạo đức cách mạng, truyền thống yêu nước của dân tộc Việt Nam, xem đây là nhiệm vụ thiêng liêng cao đẹp, thể hiện truyền thống nghĩa tình của thành phố.

Đối với cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân năm 1968, thành phố đã chỉ đạo triển khai xây dựng 5 công trình tưởng niệm, trong đó có 3 công trình xây dựng Bia, Đài tưởng niệm đã hoàn thành tại các địa điểm: Đài Phát thanh Sài Gòn, Tòa Đại sứ Mỹ và Dinh Độc lập, 2 công trình đang trong quá trình thực hiện là công trình tưởng niệm các liệt sĩ Cụm Biệt động 679 hy sinh tại Bộ Tổng tham mưu Sài Gòn và công trình tưởng niệm các liệt sĩ Đội 3 Biệt động hy sinh tại Bộ Tư lệnh Hải quân Sài Gòn.

Ngoài ra, thành phố đang triển khai xây dựng Khu tưởng niệm chiến dịch Mậu Thân với quy mô hơn 2 ha tại huyện Bình Chánh, nhằm trân trọng ghi nhận, tưởng niệm công lao to lớn của các anh hùng, chiến sĩ đã hy sinh trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân năm 1968.

Theo ông Dương Anh Đức, biệt động Sài Gòn là lực lượng đặc biệt, cần có hình thức đặc biệt để ghi nhận công lao đóng góp của lực lượng này và đồng thời để giáo dục về truyền thống và tinh thần yêu nước của dân tộc Việt Nam, là một bài học mà tất cả người dân thành phố không được quên về sự hy sinh thầm lặng của các anh hùng, chiến sĩ…

"Thành phố rất trân trọng đề xuất của CLB Truyền thống kháng chiến - Khối vũ trang Biệt động Quân khu Sài Gòn - Gia Định về việc xây dựng Bia tưởng niệm các cán bộ chiến sĩ Biệt động Sài Gòn trực tiếp chiến đấu và hy sinh trong đợt Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân năm 1968", kết luận của Phó Chủ tịch UBND TP nhấn mạnh và chỉ đạo, để đảm bảo tiến độ hoàn thành các công trình chào mừng kỷ niệm 57 năm cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân năm 1968, đặc biệt tiến tới chào mừng kỷ niệm 50 năm ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, yêu cầu Sở VHTT chủ trì, phối hợp với Bộ Tư lệnh thành phố và các đơn vị có liên quan khẩn trương đẩy nhanh tiến độ thực hiện 2 công trình tưởng niệm các liệt sĩ Cụm Biệt động 679 hy sinh tại Bộ Tổng tham mưu Sài Gòn và tưởng niệm các liệt sĩ Đội 3 Biệt động hy sinh tại Bộ Tư lệnh Hải quân Sài Gòn. ■

Trưng bày chuyên đề "Kỷ vật - Ký ức của chiến tranh"

Ban quản lý Di tích và Danh thắng tỉnh Quảng Nam (Sở VHTTDL Quảng Nam) cho biết, từ ngày 26.4 - 12.9, đơn vị sẽ phối hợp với Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ tổ chức trưng bày chuyên đề "Kỷ vật - Ký ức của chiến tranh" tại Không gian trưng bày thuộc Quần thể Tượng đài Mẹ Việt Nam anh hùng (thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam).

Đây là hoạt động chính trị - xã hội nhân Kỷ niệm 49 năm ngày giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2024) nhằm tri ân, qua đó tuyên truyền, giáo dục truyền thống yêu nước, tình cảm cách mạng trong các tầng lớp nhân dân về những hy sinh, đóng góp to lớn của các anh hùng liệt sĩ, các Mẹ Việt Nam anh hùng và các thế hệ cha anh đi trước.

Các tài liệu, hình ảnh, hiện vật phục vụ trưng bày được nghiên cứu, chọn lọc, bảo đảm tính khoa học, tính chính xác, chân thực, thời sự, phù hợp với nội dung, chủ đề tư tưởng, cung cấp thông tin có giá trị lịch sử và có chất lượng về nghệ thuật, nhằm tạo được cảm xúc, ấn tượng mạnh mẽ và có tác dụng tuyên truyền, giáo dục truyền thống cách mạng đối với các tầng lớp nhân dân đến tham quan.

Nội dung trưng bày gồm 4 phần: Hành trang của những chiến sĩ cách mạng; Những lá thư thời mưa bom, lửa đạn; Tấm lòng hậu phương; Những kỷ vật từ trong lao tù đế quốc. Trong đó tập trung vào những tư liệu, hiện vật của Ban Quản lý Di tích và Danh thắng và Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ đã sưu tầm được liên quan đến những cống hiến, hy sinh đóng góp của các anh hùng liệt sĩ, các Mẹ Việt Nam anh hùng trong sự nghiệp đấu tranh, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Trưng bày những hiện vật, kỷ vật cá nhân liên quan của những người mẹ, người vợ, người nữ chiến sĩ từng trực tiếp tham gia vào cuộc chiến đấu hoặc trao gửi lại người thân trước lúc ra trận; các hiện vật của chồng, con gửi về từ chiến trường; các hiện vật Mẹ tặng chồng, con trước khi lên đường ra tiền tuyến...



Trưng bày sẽ diễn ra tại Không gian trưng bày thuộc quần thể Tượng đài Mẹ Việt Nam anh hùng từ ngày 26.4 - 12.9

KHÁNH CHI

PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC DU LỊCH CHẤT LƯỢNG CAO:

Cần kế hoạch dài hạn

NGUYỄN ANH

Vấn đề phát triển nhân lực, đặc biệt nhân lực chất lượng cao, chuẩn quốc tế đang là thách thức và yêu cầu cấp thiết đối với du lịch Việt Nam trong giai đoạn hiện nay. Đây cũng là vấn đề đặt ra trong việc xây dựng thương hiệu sản phẩm du lịch Việt Nam một cách bền vững.

Thiếu nhân lực chất lượng cao

GS.TS Đào Mạnh Hùng, Chủ tịch Liên chi hội đào tạo du lịch Việt Nam khi đánh giá tổng quan về tình hình du lịch Việt Nam với vấn đề đào tạo và sử dụng nguồn nhân lực du lịch chuẩn quốc tế trong giai đoạn hiện nay cho biết: "Qua khảo sát tại các cơ sở đào tạo du lịch hiện nay ở nước ta cho thấy một số vấn đề cần quan tâm đó là: Chương trình đào tạo của chúng ta chưa thống nhất, mã ngành đào tạo chưa cập nhật, chưa thực sự đáp ứng nhu cầu của xã hội, chưa áp dụng triệt để các tiêu chuẩn kỹ năng nghề trong việc xây dựng chương trình đào tạo".

Cũng theo GS.TS Đào Mạnh Hùng, chương trình đào tạo du lịch ở các cấp độ đều thiếu tính đồng nhất, đặc biệt đối với các cơ sở không đào tạo chuyên ngành Du lịch mà chỉ tham gia đào tạo 1 hoặc 2 chuyên ngành. Vì thế, chúng ta cần thống nhất dưới sự quản lý của Bộ VHTTDL; các cơ sở mở mã ngành đào tạo cần tham khảo ý kiến của Bộ chủ quản và có sự thống nhất giữa Bộ VHTTDL, Bộ GD&ĐT và Bộ LĐ,TB&XH.

Tính đến thời điểm hiện tại, cả nước có 195 cơ sở đào tạo du lịch gồm: 65 trường đại học có các khoa du lịch; 55 trường cao đẳng (có 10 trường cao đẳng chuyên đào tạo du lịch trong đó có 8 trường trực thuộc Bộ VHTTDL); 71 trường trung cấp và 4 trung tâm đào tạo nghề. Cả nước có khoảng trên 2.000 giáo viên, giảng viên du lịch và cán bộ quản lý, phục vụ đào tạo các cấp (giáo viên, giảng viên du lịch chiếm khoảng 73%, cán bộ quản lý, phục vụ đào tạo chiếm khoảng 27%) và 2.579 đào tạo viên du lịch (đã có chứng chỉ đào tạo của Hội đồng cấp chứng chỉ du lịch Việt Nam).

Hằng năm các cơ sở đào tạo du lịch cho tốt nghiệp ra trường được khoảng 20.000 sinh viên, học viên trên khoảng 22.000 học sinh tuyển dụng đầu vào. Trong đó có khoảng 1.800 sinh viên đại học, cao đẳng chuyên nghiệp, 2.100 sinh viên cao đăng nghề du lịch, khoảng 18.200 học viên hệ trung cấp, ngoài ra còn có khoảng 5.000 sơ cấp và đào tạo truyền nghề dưới 3 tháng. Tuy nhiên, so với các nước trong khu vực, thì chất lượng dịch vụ du lịch Việt Nam nói chung và tại các trung tâm du lịch lớn vẫn còn hạn chế. Nguồn nhân lực du lịch thiếu về số lượng và yếu về chuyên môn nghiệp vụ.

Phải xác định tiêu chí, chuẩn mực về đào tạo chuẩn quốc tế

Phân tích những vấn đề còn tồn tại, hạn chế trong đào tạo nguồn nhân lực du lịch; xu hướng đào tạo, phát triển nguồn nhân lực du lịch chuẩn quốc tế tại Việt Nam, PGS.TS Dương Đức Thắng, Trưởng khoa Du lịch (Trường Đại học Công nghệ Đông Á) cho biết: "Công tác đào tạo theo phương thức truyền thống hiện không còn phù hợp với tiêu chuẩn, đòi hỏi ngày càng cao của ngành Du lịch. Nhân lực du lịch hiện nay không chỉ thông thạo ngoại ngữ mà còn phải sử dụng tốt công nghệ, các kỹ năng xây dựng sản phẩm theo tiêu chuẩn chất lượng cao. Trong khi đó, nhiều sinh viên được đào tạo tại các khoa du lịch khi ra trường thậm chí không cạnh tranh được với những sinh viên học ngoại ngữ do yếu kỹ năng giao tiếp với người nước ngoài. Đây là thực tế đáng buồn".

PGS.TS Phạm Hồng Long, Trưởng khoa Du lịch (Trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội) cho rằng, Việt Nam có 3 xu hướng đào tạo đó là: Thực hành, nghiên cứu quản lý, hoặc kết hợp 2 hình thức này. Hiện nay, chúng ta chưa có chuẩn mực, tiêu chí về đào tạo chuẩn quốc tế. Đó là cái khó để các trường xây dựng mô hình đào tạo phù hợp. Tuy nhiên, các trường có thể tuân thủ các quy định về kiểm định đào tạo quốc tế với chuẩn mực như mạng lưới các trường đại học ở châu Á, châu Âu.

Để đáp ứng yêu cầu đào tạo nguồn nhân lực Du lịch chất lượng cao, triển khai tốt nghị quyết số 08 của Đảng về phát triển du lịch thành ngành kinh tế mũi nhọn, ngành Du lịch phải nhanh chóng xây dựng chương trình, kế hoạch dài hạn để phát triển nguồn nhân lực du lịch để định hướng đúng, có hệ thống, đáp ứng yêu cầu đặt ra. Cơ quan quản lý nhà nước cần thống nhất và đưa ra chương trình chung cho các cơ sở đào tạo với tiêu chí bám sát tiêu chuẩn kỹ năng nghề. Đồng thời, tăng cường tỷ lệ thực hành, ngoại ngữ và tin học thí điểm đào tạo một số ngành nghề bằng tiếng Anh. Xây dựng khung chương trình đào tạo tiên tiến, hiệu quả, đáp ứng nhu cầu xã hội. Tăng cường hơn nữa việc hợp tác quốc tế trong đào tạo.

Xây dựng mối liên hệ có trách nhiệm giữa các cơ sở đào tạo và các doanh nghiệp du lịch, trên cơ sở nhu cầu của việc làm, đơn đặt hàng từ các doanh nghiệp, các cơ sở đào tạo xây dựng chỉ tiêu, tiêu chí đào tạo hằng năm. Các doanh nghiệp tạo điều kiện cho sinh viên thực hành tại cơ sở của mình, từ đó triển khai việc kiểm tra, tuyển dụng nhân viên sau khóa học. Đội ngũ giảng viên Du lịch cần phải có chế độ bồi dưỡng nâng cao tay nghề, trình độ sư phạm, kỹ năng thực hành, giao tiếp học hỏi các cơ sở đào tạo tiên tiến trong và ngoài nước, có sự trao đổi lựa chọn lực lượng giảng viên giữa các cơ sở đào tạo với nhau thông qua Hội đồng hiệu trưởng. Hằng năm tổ chức Hội thi Sinh viên Du lịch toàn quốc, tiến tới Hội thi tay nghề Du lịch ASEAN từ đó tìm ra được những tài năng của sinh viên và giảng viên các cơ sở đào tạo.

Cần thành lập tổ chức quốc gia kiểm định chất lượng và cấp chứng chỉ nghề cho lao động ngành Du lịch để trên cơ sở đó sắp xếp đúng vị trí công việc và mọi chế độ cho người lao động. Tăng cường trang thiết bị tin học trong các cơ sở đào tạo, xây dựng các bài giảng bằng công nghệ 4.0 cho tất cả các chuyên ngành, song song với việc đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ sử dụng công nghệ cao cho lực lượng giảng viên. ■



Phát triển nguồn nhân lực du lịch đạt chuẩn quốc tế đang là yêu cầu cấp thiết hiện nay

Kết nối du lịch Thanh Hóa với các tỉnh Đồng bằng sông Hồng

Tỉnh Thanh Hóa vừa tổ chức hội nghị xúc tiến, kết nối du lịch Thanh Hóa với các tỉnh Đồng bằng sông Hồng mở rộng.

Tại hội nghị, đại diện một số địa phương, doanh nghiệp tỉnh Thanh Hóa đã giới thiệu các sản phẩm, dịch vụ du lịch tiêu biểu của tỉnh Thanh Hóa, đặc biệt là một số sản phẩm, điểm đến mới chuẩn bị đưa vào phục vụ khách trong hè 2024 như Công viên SunWorld, Quảng trường biển và trục cảnh quan lễ hội Sầm Sơn (TP Sầm Sơn); Flamingo Ibiza Hải Tiến (Hoằng Hóa); Khu resort Hi_King Lake (Thọ Xuân).

Thảo luận tại hội nghị, các đại biểu đánh giá cao kết quả mà du lịch tỉnh Thanh Hóa đạt được trong những năm gần đây. Đồng thời nêu bật những tiềm năng, lợi thế nhằm thúc đẩy liên kết như: đa dạng sản phẩm du lịch, hệ thống giao thông thuận lợi... Tuy nhiên, để hợp tác đi vào chiều sâu, một số ý kiến cho rằng tỉnh Thanh Hóa và các tỉnh, thành Đồng bằng sông Hồng cần nghiên cứu phát triển hệ thống sản phẩm du lịch đặc trưng, có chất lượng...

MINH THU

Nhiều điểm mới tại Carnaval Hạ Long 2024

Chương trình Carnaval Hạ Long 2024 có chủ đề "Bừng sáng cùng Kỳ quan", sẽ khai mạc vào 20h10 ngày 28.4 tại bãi tắm Công viên Đại Dương, đường Võ Nguyên Giáp, phường Bãi Cháy, TP Hạ Long (Quảng Ninh).

Carnaval Hạ Long 2024 có những điểm nhấn khác biệt, nổi bật so với các năm trước đó là: Màn biểu diễn nghệ thuật thực cảnh và Carnaval trên biển đầu tiên tại Việt Nam quy tụ ê kíp sáng tạo, có sự tham gia của các nghệ sĩ, nghệ nhân hàng đầu tại Việt Nam và sự tham gia của các đoàn nghệ thuật quốc tế (Hokkaido, Nhật Bản; Quảng Tây, Trung Quốc; Lào; Thái Lan và nhóm nghệ sĩ châu Âu...), sân khấu biểu diễn kết hợp hài hòa giữa trên bãi cát và trên biển, với hàng trăm phương tiện tàu, thuyền được huy động để tham gia diễn diễu trong suốt chương trình. Điểm nhấn nổi bật của Carnaval năm nay là sẽ sử dụng công nghệ hiện đại tối tân trong dàn dựng chương trình như Drone light (máy bay không người lái xếp hình), pháo hoa, mapping, LED, âm thanh, ánh sáng hiện đại hàng đầu hiện nay…

LAN HƯƠNG

Lấy văn hóa truyền thống làm đòn bẩy cho du lịch

● KHÁNH CHI

Thời gian qua, ngành VHTTDL tỉnh Quảng Nam đã triển khai nhiều nội dung thuộc Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", mang lại những hiệu quả thiết thực cho các địa phương, đồng bào dân tộc thiểu số ở những vùng được thụ hưởng dự án.

Ông Nguyễn Thanh Hồng, Giám đốc Sở VHTTDL Quảng Nam cho biết, trong năm 2023, các phòng chuyên môn và các đơn vị trực thuộc Sở VHTTDL đã triển khai, tổ chức thực hiện nhiều nội dung thiết thực của dự án 6 nhằm bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của đồng bào các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch trên địa bàn tỉnh. Trong đó luôn bám sát và thực hiện các mục tiêu ưu tiên: Khôi phục, bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống, bồi dưỡng, đào tạo cán bộ văn hóa; hỗ trợ cơ sở vật chất, trang thiết bị văn hóa cho vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi để nâng cao mức thụ hưởng về văn hóa cho đồng bào gắn với phát triển du lịch cộng đồng, ưu tiên các dân tộc rất ít người.



Huyện Đông Giang tổ chức lớp truyền dạy múa Tung Tung Zá Zá của đồng bào Cơ tu

Tổ chức thành công 3 lớp tập huấn truyền dạy văn hóa phi vật thể của đồng bào các dân tộc Cơ tu, Giẻ triêng (nhóm Ve, Tà Riềng) tại huyện miền núi Nam Giang; khảo sát, kiểm kê, sưu tầm, ghi âm, ghi hình đối với nhạc cụ đinh tút của đồng bào dân tộc Giẻ triêng (nhóm Tà Riềng); tổ chức phục dựng, tái hiện lễ cưới truyền thống của dân tộc Giẻ triêng (nhóm Ve) tại huyện Nam Giang. Thông qua các lớp học, học viên đã cơ bản nắm được nhiều nội dung về lý thuyết và thực hành cũng như cách sử dụng trống, cồng, chiêng kết hợp với vũ điệu truyền thống Tung Tung Zá Zá của người Cơ tu. Đặc biệt là các quy trình kỹ thuật, nghệ thuật chế tác và hệ thống nhạc cụ, diễn tấu, nghi thức, thang âm cồng, trống, chiêng. Các nội dung cơ bản xoay quanh các vấn đề về lý thuyết và thực hành, cách chế nhạc cụ đinh tút và sử dụng các loại nhạc cụ truyền thống của dân tộc Giẻ triêng.

Nghệ nhân Zơ Râm Nhưa - người tham gia truyền dạy nhạc cụ truyền thống của đồng bào Giẻ triêng cho biết: "Các lớp học thu hút nhiều lứa tuổi tham gia, đặc biệt có rất nhiều học viên trẻ, học viên nữ, có chung niềm đam mê, yêu thích đối với truyền thống, bản sắc văn hóa của dân tộc mình. Mặc dù công việc nương rẫy bận rộn hay khi thời tiết bất lợi, đi lại khó khăn, nhưng khi tham gia lớp học là các nghệ nhân, các học viên đều cố gắng thu xếp tập trung đông đủ, tham gia nhiệt tình, đảm bảo chất lượng truyền dạy và học tập đem lại hiệu quả tốt, thiết thực. Qua đó nhân rộng và phát triển mạnh mẽ, khơi dậy niềm đam mê đối với nhạc cụ truyền thống trong đồng bào, nhất là thế hệ trẻ đồng bào dân tộc".



Các học viên tham gia lớp tập huấn truyền dạy văn hóa phi vật thể do Sở VHTTDL Quảng Nam tổ chức

Bên cạnh đó, tỉnh Quảng Nam còn thực hiện các chương trình quảng bá xúc tiến du lịch tại các huyện miền núi Tây Giang, Đông Giang và Nam Giang; xây dựng các chương trình truyền thông, trailer quảng bá du lịch vùng đồng bào dân tộc và miền núi tỉnh Quảng Nam; thực hiện các chương trình quảng bá du lịch miền núi… Triển khai hỗ trợ mua mới tủ sách cộng đồng cho 16 xã tại các vùng thụ hưởng dự án.

Các địa phương thụ hưởng Dự án 6 cũng đã xây dựng chương trình, kế hoạch và triển khai thực hiện các nội dung của dự án nhằm bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa dân tộc gắn với phát triển du lịch tại địa phương mình. Huyện Đông Giang hỗ trợ đầu tư xây dựng, sửa chữa các hạng mục phục vụ điểm du lịch thôn Aréh - Đhrồng; tập huấn, truyền dạy nghề dệt thổ cẩm truyền thống và múa Tung Tung Zá Zá của người Cơ tu; trang bị trống chiêng cho đội văn nghệ ở các thôn thuộc các xã của huyện. Huyện Tây Giang triển khai nâng cấp cải tạo Làng truyền thống Cơ tu Tây Giang, Làng Văn hóa - Du lịch cộng đồng thôn Pơ'ning (xã Lăng) và thôn Ta Lang (xã Bha Lêê); mua sắm và cấp bộ trống, chiêng cho các thôn ở 10 xã trên địa bàn huyện. Huyện Bắc Trà My hỗ trợ trống, chiêng, trang phục, trang sức cho đội cồng chiêng các thôn; hỗ trợ trang bị 4 tủ sách cộng đồng cho các xã Trà Nú, Trà Kót, Trà Tân, Trà Bui.

Theo Sở VHTTDL Quảng Nam, Dự án 6 sẽ tiếp tục triển khai thực hiện tại 7 huyện trên địa bàn với các mục tiêu cụ thể và 18 nội dung thực hiện đến năm 2025 như: Triển khai thực hiện khảo sát, kiểm kê, sưu tầm tư liệu các di sản văn hóa truyền thống của các dân tộc. Tổ chức rà soát, đánh giá và lựa chọn khôi phục, bảo tồn một số lễ hội truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số tại các địa phương kết hợp khai thác, xây dựng thành sản phẩm phát triển du lịch. Xây dựng 3 mô hình văn hóa truyền thống các dân tộc gồm: Mô hình trải nghiệm, tìm hiểu văn hóa đặc thù các dân tộc, mô hình bảo vệ văn hóa phi vật thể các dân tộc; mô hình xây dựng đời sống văn hóa các dân tộc và mô hình di sản kết nối gắn với các hành trình du lịch di sản để phát triển cộng đồng các dân tộc có di sản tương đồng. ■

Độc đáo hoa văn trên trang phục dân tộc Lào

Nghệ thuật trang trí trên trang phục của người Lào ở huyện Điện Biên và huyện Điện Biên Đông (Điện Biên) vừa được Bộ VHTTDL đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

Nghề dệt truyền thống dân tộc Lào chứa đựng sắc thái văn hóa riêng. Vì vậy việc bảo tồn và truyền dạy một số công đoạn trong nghề dệt truyền thống của dân tộc Lào như trồng bông, xe sợi, nhuộm mầu… là rất quan trọng để tạo ra được một sản phẩm đẹp mắt, chất lượng tốt, thuận lợi khi sử dụng, có giá trị cao. Để tạo ra những sấp vải thổ cẩm người phụ nữ dân tộc Lào phải tiến hành qua nhiều bước như tách hạt bông, bật bông, vê bông, se sợi, quay sợi, lắp và quay cuộn chỉ, dải sợi, thu sợi, dệt.

Từ những tấm thổ cẩm được dệt kỳ công, người phụ nữ Lào đã phối thêm những chất liệu, màu sắc khác để tạo nên bộ trang phục truyền thống. Trang phục của người phụ nữ dân tộc Lào bao giờ cũng rất bắt mắt với màu sắc rực rỡ và các hoa văn được dệt tỉ mỉ. Những năm gần đây, nhiều phụ nữ Lào ở Điện Biên còn tạo thêm những sản phẩm từ thổ cẩm thành hàng hóa như vỏ đệm, vỏ gối, vỏ chăn, túi đeo, khăn... Nhờ đó họ có thêm thu nhập, thêm tình yêu với nghề truyền thống và có thêm cơ hội quảng bá nét văn hóa dân tộc mình.

Việc nghệ thuật trang trí trên trang phục của người Lào ở tỉnh Điện Biên được đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia sẽ góp phần tích cực trong việc bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa đặc sắc của đồng bào các dân tộc trên địa bàn tỉnh, đặc biệt trong công tác phát triển du lịch của tỉnh Điện Biên.

MINH HOÀNG



Phụ nữ dân tộc Lào bên khung dệt

QUANH CHUYỆN ĐẶT TÊN SAU SÁP NHẬP

Bài 3:

Trong mỗi trái tim đều ấp ủ một tên làng

Bài, ảnh: PHƯƠNG ANH - QUỲNH HOA

Trên những miền quê đang đau đáu câu chuyện tên xã, tên làng, rất nhiều con người chúng tôi đã gặp, vô vàn tâm tư chúng tôi đã được lắng nghe. Từ nỗi tiếc nuối khi mất tên gọi của làng nghề truyền thống, đến tâm tư danh xưng của làng gắn với chiến thắng lịch sử, nay đều bị "đẽo gọt, gán ghép" đầy vô cảm.

Đặt tên sau sáp nhập là bài toán khó. Vấn đề này cần các cơ quan quản lý, chính quyền địa phương trách nhiệm, thẳng thắn đặt lên "bàn cân" để tìm giải pháp hài hòa. Trong đó, một điều quan trọng cần được chính quyền các địa phương chú trọng nhiều hơn, đó là hãy lắng nghe tiếng nói của người dân (?!).

Chúng tôi mong muốn được lắng nghe (!)

Trong bóng nắng ban trưa thẳng đứng, ông Nguyễn Văn Hội, thủ từ đình làng Hà Hồi (xã Hà Hồi, huyện Thường Tín, Hà Nội) vội vàng bữa cơm để kịp ra đình, chuẩn bị cho lễ hội truyền thống của làng vào ngày Rằm tháng 3 tới. Ông bảo, ngược xuôi thế nào thì đến ngày lễ hội, người dân làng Hà Hồi cũng đều trở về và chung tay chuẩn bị. Những phong tục văn hóa cổ truyền đã trở thành một phần máu thịt trong mỗi người con của làng. "Tên làng cũng thế. Xã Hà Hồi nay mang tên gọi của tổng Hà Hồi xưa. Truyền thống của làng có từ lâu đời, với ngôi đình cổ nằm ở trung tâm, có tuổi đời đã hơn 400 năm. Việc người ta nói xóa bỏ tên làng, gọi bằng tên mới. Dân chúng tôi buồn lắm!", ông Hội ngồi lặng khi nhắc câu chuyện tên xã, tên làng.



Di tích lịch sử văn hóa quốc gia đình làng Hà Hồi

Xã Hà Hồi, trung tâm là ngôi đình cổ được xếp hạng di tích lịch sử văn hóa quốc gia chính là "tấm căn cước", là niềm tự hào mà dân làng luôn mang theo trong hành trình mưu sinh trên mọi ngả đường. Ông Hội kể chuyện, ngôi đình cổ và cái tên Hà Hồi gắn với mốc son lịch sử chiến thắng của vua Quang Trung vào mùa Xuân Kỷ Dậu 1789. "Cái tên Hà Hồi đã đi vào lịch sử dân tộc trên đất Thăng Long. Các thế hệ người dân trong làng đều luôn tự hào về truyền thống ấy. Không chỉ được ghi trong giấy tờ, Hà Hồi còn là cái tên mà chúng tôi luôn ấp ủ, hướng về…", ông Hội bộc bạch.



Ông Phí Đình Thắng (70 tuổi), thủ từ đình Chàng Sơn

Người phụ nữ tuổi chớm xế chiều, ngồi trong quầy hàng tạp hóa cạnh đình Hà Hồi, nghe chúng tôi hỏi chuyện đổi tên xã liền thở dài: "Người ta chỉ đưa cho chúng tôi tờ giấy xin ý kiến rồi bảo ký, cũng không nói rõ về chuyện sáp nhập và đổi tên làng. Hà Hồi giờ không còn được giữ tên truyền thống mà thành Hà Liên, nghe xa xôi như tận phương nào…".

Khắp xóm Quang Trung, xã Hà Hồi san sát hàng trăm hộ dân, gặp ai chúng tôi cũng đều nhận được cái lắc đầu đầy tiếc nuối. Ông Nguyễn Trung Vinh, người dân trong xóm chia sẻ, từ nhỏ ông đã được ông bà, cha mẹ kể chuyện về lịch sử, được răn dạy về truyền thống văn hóa của làng. "Tất cả đều hun đúc trong các thế hệ gia đình tôi cũng như trong mỗi người dân niềm tự hào truyền thống. Nghe tên xã Hà Hồi sẽ không còn nữa mà sáp nhập với xã Liên Phương thành Hà Liên, tôi hoàn toàn không mong muốn điều đó…", ông Vinh nói.

Có một điều khiến chúng tôi trăn trở, đó là trong những câu chuyện, tâm tư mà người dân làng thổ lộ lại không hề có bóng dáng của sự đồng thuận về việc thay đổi, xóa bỏ tên xã, tên làng. Thủ từ đình Hà Hồi cho biết, người dân sẵn sàng chấp hành mọi chủ trương, đường lối của Đảng, Nhà nước. "Nhưng bên cạnh đó, người dân cũng mong muốn chính quyền địa phương khi đặt tên mới, hãy lắng nghe tiếng dân. Đừng tạo nên những "phép cộng" cho tên xã, tên làng khiến người dân bị tổn thương. Chúng tôi mong muốn truyền thống lịch sử, văn hóa đã được gìn giữ qua gần 5 thế kỷ sẽ được trân trọng bằng những quyết định đúng đắn, hợp lòng dân", ông Hội bày tỏ.

Nhưng dường như, những tâm tư ấy chưa được lắng nghe, hoặc đúng hơn là chưa vì thế mà chính quyền địa phương có những cân nhắc, tính toán phù hợp. Một vài cán bộ ở huyện Thường Tín mà chúng tôi hỏi chuyện lại thản nhiên cho rằng: "Có nhiều ý kiến là rất bình thường!"…

Báo cáo của Phòng Nội vụ (huyện Thường Tín) cho biết, việc rà soát, xây dựng phương án, lộ trình thời gian sắp xếp các đơn vị hành chính được thực hiện đảm bảo tổng thể, đồng bộ, có trọng tâm, cách làm phù hợp, chặt chẽ, thận trọng, hiệu quả, không gây xáo trộn lớn… Huyện sắp xếp 10 đơn vị hành chính thành 5 đơn vị hành chính cấp xã, thị trấn: Xã Văn Phú và thị trấn Thường Tín dự kiến lấy tên thị trấn Thượng Phúc; xã Hòa Bình và xã Hiền Giang dự kiến lấy tên xã Bình Giang; xã Thư Phú và xã Chương Dương dự kiến lấy tên xã Chương Dương; xã Hà Hồi và xã Liên Phương dự kiến lấy tên xã Hà Liên; xã Vạn Điểm và xã Thống Nhất lấy tên xã Vạn Nhất.

Trưởng phòng Nội vụ huyện Thường Tín Lê Mạnh Cường cho biết, quan điểm của địa phương trong quá trình sáp nhập là lắng nghe, tôn trọng ý kiến người dân, đặc biệt với những ngôi làng giữ tên cổ từ xa xưa. "Nhiều trường hợp chúng tôi đã cân nhắc, nhưng giữ tên xã này mà xã bên cạnh cũng muốn giữ thì giải quyết vấn đề như thế nào. Có cái thuận, như xã Thư Phú và xã Chương Dương dự kiến sáp nhập lấy tên xã Chương Dương, cả hai bên đều đồng thuận bởi những giá trị lịch sử, văn hóa lâu đời gắn liền với tên gọi Chương Dương. Nhưng trường hợp xã Hà Hồi lại không phải là tên gọi cổ, từ xa xưa. Người dân ý kiến nhưng bỏ phiếu cử tri đã quá bán, thông qua rồi, không thể chạy theo những ý kiến chưa đồng thuận…", ông Cường nói.

Lắng nghe dân để tìm được tên gọi phù hợp

Đến xã Chàng Sơn (huyện Thạch Thất)

những ngày này, nếp sinh hoạt của người dân vẫn bình lặng. Giữa làng, di tích lịch sử đình Chàng Sơn (đình Cả) im lìm trầm mặc. Bề ngoài là như vậy, nhưng đi sâu vào cuộc sống ở đây vẫn ồn ào câu chuyện sáp nhập xã, nguy cơ cái tên Chàng Sơn - niềm tự hào của người dân về làng nghề, về những truyền thống văn hóa lâu đời sẽ không còn nữa. Dự kiến, xã Thạch Xá và Chàng Sơn sẽ sáp nhập và có tên mới là Thạch Xá.

Là người sống nhiều thế hệ, tổ tiên đều gắn với đất Chàng Sơn từ mấy trăm năm trước, ông Phí Đình Thắng (70 tuổi), thủ từ đình Chàng Sơn chia sẻ, nếu mất hẳn hai tiếng Chàng Sơn thì rất buồn. "Nếu không được trọn vẹn, dân làng chúng tôi mong mỏi giữ được… một từ trong tên mới", ông nói.

Đất Chàng Sơn là đất nghề truyền thống mà chủ yếu là nghề mộc, gắn với giai thoại về cụ Phó Sần cùng nhóm thợ mộc trong làng được mời lên núi Tản Viên Sơn sửa đền, đến nay tại đền thờ Tản Viên Sơn cũng ghi tên cụ Phó Sần. Vì thế, các cụ ngày xưa đã lấy dấu chân nơi này để lập lên đình Cả (đình Chàng Sơn) thờ Thánh Tản Viên. Câu chuyện cụ Phó Sần từng được nhà văn Nguyễn Tuân viết trong *Vang bóng một thời*. Trong *Dư địa chí* của danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi viết giữa thế kỷ XV cũng đã nhắc đến nghề mộc Chàng Sơn. Vào thế kỷ XVI, một số nghệ nhân của làng được mời sang Trung Quốc tham gia xây dựng cung điện, lăng tẩm cho nhà Minh, nhà Thanh... Đây chính là niềm tự hào của người Chàng Sơn.

Theo ông Thắng, đáng nói hơn cả là việc sáp nhập, đổi tên này người dân không được xin ý kiến, không được bày tỏ tâm tư nguyện vọng. Cái tên Chàng Sơn không chỉ là niềm tự hào mà đã trở thành "thương hiệu". "Nếu thành tên Thạch Xá thì lâu rồi sẽ không còn ai biết đến xã Chàng Sơn nữa. Già trẻ, lớn bé trong làng đều muốn giữ lại tên gọi Chàng Sơn bởi ở đó có biết bao tâm sức của nhiều đời ông cha. Nhưng chúng tôi cũng hiểu, việc giữ trọn vẹn tên làng sẽ là rất khó…", thủ nhang đình Chàng Sơn bày tỏ.

Tự hào với 8 đời sinh sống tại Chàng Sơn, cụ Nguyễn Văn Nho năm nay đã 94 tuổi nhưng vẫn còn khỏe mạnh, minh mẫn cho rằng, đa số người dân Chàng Sơn không tán thành việc sáp nhập xã mà không còn tên Chàng Sơn. "Việc phép nước thì phải theo, nhưng nguyện vọng của người dân không được bày tỏ, chỉ phát phiếu để lấy chữ ký của người dân. Có người ký, người không. Có được bao nhiêu chữ ký đồng ý, bao nhiêu chữ ký không đồng ý chúng tôi cũng không biết…", cụ Nguyễn Văn Nho bày tỏ.

Những câu chuyện dọc đường làng Chàng Sơn tiếp tục khiến chúng tôi trăn trở và đặt ra câu hỏi vì sao. Cũng như ở Hà Hồi, người dân Chàng Sơn sống trên địa bàn khu dân cư rộng, trên 10 ngàn nhân khẩu, chỉ mong muốn nguyện vọng của mình được lắng nghe. Thiết nghĩ, đó đều là nguyện vọng chính đáng. Thế nhưng, nhiều lần liên hệ với lãnh đạo huyện Thạch Thất, chúng tôi vẫn không thể được trao đổi, lắng nghe trực tiếp ý kiến của những người có trách nhiệm, kể cả với bộ phận chuyên môn phụ trách công tác sáp nhập trên địa bàn huyện.

Kết nối với ông Nguyễn Trần Vượng, Chủ tịch UBND xã Chàng Sơn, chúng tôi được thông tin, đến nay, công tác sáp nhập xã cơ bản thực hiện một cách dân chủ, công khai, minh bạch, đạt kết quả theo quy định. Về đặt tên xã, ông Vượng cho biết, theo dư địa chí của huyện Thạch Thất, xã Chàng Sơn và xã Thạch Xá có nhiều điểm tương đồng về nguồn gốc lịch sử, quá trình hình thành, phát triển. Tên Thạch Xá có từ thời phong kiến là xã Thạch Xá, tổng Thạch Xá, phủ Quốc Oai. Đến năm 1955 mới có quyết định hành chính tách thành xã Chàng Sơn và Thạch Xá.

Về công tác sáp nhập, lãnh đạo xã đã tổ chức nhiều cuộc họp, trong đó có họp dân để tuyên truyền. Kết quả phiếu bầu thống nhất sáp nhập xã là 89,31%; thống nhất tên gọi xã Thạch Xá là 79,32%. Khi được chúng tôi hỏi liệu con số này có mâu thuẫn với tâm tư, nguyện vọng của người dân Chàng Sơn hiện nay, ông Vượng cho rằng địa phương rất lắng nghe, tôn trọng và tiếp thu, xem xét. "Chúng tôi đã đề xuất xin ý kiến chỉ đạo về việc đặt tên xã mới như thế nào. Nhưng sau khi cân nhắc, nghiên cứu các văn bản, sử liệu cũng như thực tiễn thì thấy rằng việc lấy tên gọi chung trước đây là phù hợp", Chủ tịch xã Chàng Sơn cho hay.

Việc sáp nhập xã xét về công tác quản lý là quy hoạch, thu gọn một số đơn vị hành chính. Nhưng với người dân, những điều liên quan khác, như chuyện tên làng lại là một yếu tố rất thiêng liêng. Đáng buồn khi một cán bộ xã Chàng Sơn gặp chúng tôi lại thản nhiên nói rằng: "Mất tên là chuyện… bình thường. Người Chàng Sơn, làng Chàng Sơn có mất đi đâu đâu, vẫn ở đây" (?!).

Dự kiến, người Chàng Sơn sẽ không còn xã Chàng Sơn nữa. Ở giai đoạn tiếp theo, sau khi thành lập xã mới, tên gọi thôn Chàng Sơn, làng Chàng Sơn có còn nữa hay không sẽ do UBND TP Hà Nội quyết định. Ông Vượng cho rằng, đến đó sẽ cân nhắc để đề xuất, quyết định.

Tên làng gắn với lịch sử, văn hóa, đời sống tinh thần nhiều thế hệ của người dân. Tên làng không đơn thuần là địa chỉ định danh hay một đơn vị hành chính. Tại những ngôi làng chúng tôi tìm đến, lý lẽ được chính quyền địa phương đưa ra là sự nhất trí, đồng thuận cao của người dân. Trong khi đó, cũng chính lòng dân đang mong mỏi được lắng nghe, được xoa dịu. Hơn bao giờ hết, và chắc chắn, quan trọng hơn những con số được cho là đồng thuận kia, lắng nghe dân là một bước quan trọng trong việc đặt tên xã, tên làng sau sáp nhập. Lắng nghe dân cũng giúp các địa phương tìm được tên gọi phù hợp. Bởi hơn ai hết, "trong mỗi trái tim ta đều ấp ủ một tên làng…" *(Lâm Thị Mỹ Dạ - P.V)*. Không ai yêu làng hơn chính những người con của làng. Họ cũng chính là những người đau đáu và hiểu rõ nhất về lịch sử, văn hóa, truyền thống của miền đất quê mình. ***(Còn tiếp)***

> *"Việc phép nước thì phải theo, nhưng nguyện vọng của người dân không được bày tỏ, chỉ phát phiếu để lấy chữ ký của người dân. Có người ký, người không. Có được bao nhiêu chữ ký đồng ý, bao nhiêu chữ ký không đồng ý chúng tôi cũng không biết…"*
>
> **(Cụ NGUYỄN VĂN NHO, 94 tuổi, có 8 đời sinh sống tại Chàng Sơn)**



"Dương Nỗ - Hành trình tháng Năm"

● **Bài, ảnh: SƠN THÙY**

Ngày 18.4, bà Lê Thùy Chi, Giám đốc Bảo tàng Hồ Chí Minh tỉnh Thừa Thiên Huế cho biết, Bảo tàng sẽ phối hợp với các đơn vị, địa phương tổ chức Ngày hội làng Dương Nỗ với chủ đề "Dương Nỗ - Hành trình tháng Năm". Sự kiện nhân chào mừng 134 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh (19.5.1890 - 19.5.2024) và 126 năm Người về sống tại làng Dương Nỗ (1898-2024).



Du khách tham quan Di tích quốc gia đặc biệt Nhà lưu niệm Bác Hồ, nơi Người từng sống tại làng Dương Nỗ

Ngày hội làng Dương Nỗ giới thiệu đến khách tham quan giá trị tinh thần và vật chất của di sản Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Thừa Thiên Huế, để các di tích lưu niệm về Người trở thành địa chỉ tham quan, du lịch, tạo ra những sản phẩm văn hóa độc đáo, hấp dẫn du khách. Đồng thời, nhằm tôn vinh và tri ân Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu, người suốt đời hy sinh cho đất nước, cho dân tộc. Các hoạt động tại Ngày hội nhằm xây dựng mối quan hệ gắn kết giữa di tích với cộng đồng, nâng cao nhận thức của cộng đồng trong bảo tồn và phát huy giá trị di sản; thu hút đầu tư xã hội hóa các hoạt động phát huy giá trị di tích...

Ngày hội làng Dương Nỗ sẽ diễn ra từ ngày 18 đến 20.5 tại làng Dương Nỗ (xã Phú Dương, TP Huế), với chuỗi các sự kiện, hoạt động văn hóa du lịch hấp dẫn, như: Chương trình nghệ thuật khai mạc với chủ đề "Tháng Năm nhớ Bác"; tổ chức rước hoa sen, chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh từ di tích đình làng Dương Nỗ đến Nhà lưu niệm Bác Hồ; dâng hoa, dâng hương lên Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu; triển lãm ảnh "Nét đẹp di sản Hồ Chí Minh và văn hóa làng Dương Nỗ"; triển lãm tranh dân gian Việt Nam; hội đua trải truyền thống trên sông Phổ Lợi... Cùng với đó là nhiều hoạt động văn hóa cộng đồng như trải nghiệm làm hoa giấy, in tranh làng Sình; thưởng thức ẩm thực; hội Bài chòi và các trò chơi dân gian; biểu diễn nhạc cụ dân tộc, ca Huế...

Làng Dương Nỗ có 2 di tích trong hệ thống di tích về Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Thừa Thiên Huế đã được công nhận là Di tích quốc gia đặc biệt, gồm: Đình làng Dương Nỗ và Nhà lưu niệm Bác Hồ. Đây là 2 di tích đã gắn bó với tuổi thơ của Nguyễn Sinh Cung. Từ năm 1898 đến 1900, Nguyễn Sinh Cung và anh trai Nguyễn Sinh Khiêm theo cha về sống tại làng Dương Nỗ khi cụ Nguyễn Sinh Sắc về đây dạy học. Tại đây, ông Nguyễn Sĩ Độ đã giao cho cụ Nguyễn Sinh Sắc một ngôi nhà tranh ba gian hai chái làm chỗ ở cho cả ba cha con, đồng thời cũng là nơi mở lớp dạy học. Trong ngôi nhà này, Nguyễn Sinh Cung và anh trai được chính người cha và là người thầy của mình dạy những bài học đầu tiên về chữ "Nhân", chữ "Nghĩa", về đạo đức làm người. Nguyễn Sinh Cung đã tiếp thu nhanh những bài học, là học trò thông minh xuất sắc của lớp, và những nguồn kiến thức đó trở thành nền móng vững chãi cho sự phát triển về học vấn sau này. Sống ở làng Dương Nỗ bình yên, giàu truyền thống văn hóa, Nguyễn Sinh Cung sớm hòa nhập với đời sống cộng đồng làng xã, được đùm bọc bởi tình cảm yêu thương chan hòa, nhân hậu và bao dung của những người dân quê. Cậu học trò ấy hàng ngày chứng kiến cuộc sống lao động cần cù của những người nông dân mộc mạc và tham gia các hoạt động văn hóa của địa phương. Ngoài ngôi nhà tranh truyền thống, những nơi lưu giữ nhiều dấu ấn của Nguyễn Sinh Cung ở Dương Nỗ còn có: Đình làng, Bến đá, Am bà…■

PHIM CHIẾU RẠP DỊP LỄ 30.4 - 1.5:

Liệu có "lội ngược dòng" trên sân nhà?

● **BÁ TRƯỜNG**

Sau cú "chào sân" doanh thu đầy ngoạn mục trong quý I, phim Việt đã và đang tự tin hơn để gia nhập đường đua chiếu rạp với số lượng đông đảo. Điểm qua thì thấy, hiếm khi nào khán giả lại có nhiều sự lựa chọn như mùa phim tháng 4 này, với gần 10 tác phẩm trong và ngoài nước. Không dừng lại ở đó, dịp lễ 30.4 - 1.5 năm nay sẽ đánh dấu "bữa tiệc" phim ảnh đa dạng và thú vị với những cái tên đáng gờm…

Tấp nập ra rạp

Phòng vé Việt tương đối rộn rã đầu năm 2024 với hơn 700 tỉ đồng thu về, nhưng sau đó lại có dấu hiệu trùng xuống khi ít phim ra rạp, cùng với đó là doanh thu quá thấp. Chính vì thế, dịp lễ 30.4 và 1.5 này sẽ là khoảng thời gian vô cùng thích hợp để các nhà sản xuất tung những "đứa con tinh thần" của mình đến với công chúng trước và trong dịp lễ.

Mở màn cho "bữa tiệc" phim chiếu rạp tháng 4 là *Đóa hoa mong manh*, bắt đầu có xuất chiếu sớm từ ngày 12.4. Với thể loại tâm lý xã hội - âm nhạc, phim xoay quanh cuộc đời một nữ ca sĩ trẻ gốc Việt và những người Việt sống ở xứ người. Không chỉ có hào quang, danh vọng và ánh đèn sân khấu lộng lẫy, cuộc sống ấy còn là những góc khuất tăm tối. Phim có sự tham gia của ca sĩ Maya, Nhật Hạ, Mai Thu Huyền, Quốc Cường, Đức Tiến…

Tiếp đến là *B4S - Trước giờ yêu* khai thác chuyện 18+ táo bạo của người trẻ hiện đại. Phim quy tụ dàn diễn viên được yêu thích như: Jun Vũ, Khánh Vân, Khazsak, Tôn Kinh Lâm, Tùng, Việt Hưng, Vinh Râu... được công chiếu chính thức từ hôm qua 18.4.

Cũng trong ngày 18.4, *Cái giá của hạnh phúc* chào sân với nhiều suất chiếu sớm. Phim đầy rẫy bi kịch của một gia đình, vén màn "mặt tối" chuyện tình - tiền của showbiz Việt. *Cái giá của hạnh phúc* có sự góp mặt của dàn diễn viên hùng hậu như: Thái Hòa, Xuân Lan, Uyển Ân, Lâm Thanh Nhã, Trương Thanh Long, Trâm Anh, NSƯT Hữu Châu, Quang Minh...

Sau thành công của loạt phim "trăm tỉ", đạo diễn Lý Hải cũng chính thức tái xuất với *Lật mặt 7: Một điều ước*. Dự án lần này tập trung khai thác khía cạnh cảm xúc về câu chuyện gia đình, xoay quanh nhân vật bà Hai, người mẹ già có 5 con đã trưởng thành nhưng mỗi người lại sống mỗi nơi và mỗi hoàn cảnh. Đến một ngày bà Hai bị thương khó đi lại thì câu chuyện ai nuôi mẹ già đã mang đến nhiều tình huống trớ trêu. Phim có sự tham gia của diễn viên Đinh Y Nhung, Tiết Cương, Trương Minh Cường, Thanh Thức, Thanh Hiền… với cảnh quay trải dài từ Nam ra Bắc, lên rừng xuống biển.



Trong suất chiếu sớm, "Cái giá của hạnh phúc" đã khiến giới truyền thông ngạc nhiên về chất lượng, nội dung vượt tầm mong đợi

"Kẻ tám lạng, người nửa cân"

Dẫu số lượng phim ra rạp trong tháng 4 này khá hơn nhiều với các tháng trước, tuy nhiên trên thực tế, doanh thu phim Việt cũng chỉ tập trung vào những bộ phim của ê kíp tên tuổi, còn lại thì rất khó để so kè. Bên cạnh đó, phim nội cũng phải dè chừng với các đối thủ ngoại đang khuynh đảo rạp chiếu với những dự án lớn đến từ Hollywood, Hàn Quốc, Đài Loan…

Nhìn vào chất lượng của *Đóa hoa mong manh*, phần nào đã đoán được kết cục của doanh thu. Theo thống kê trên trang Box-office, sau 5 ngày chiếu, *Đóa hoa mong manh* chỉ đạt hơn 240 triệu đồng và trở thành phim Việt có doanh thu thấp nhất 2024 tính đến thời điểm này. Phim "kén" người xem vì không có chất liệu mới mẻ, thiếu điểm nhấn, ôm đồm nhiều tình tiết nhưng đều dễ đoán. Chính vì thế, với tình hình này thì trong các suất chiếu tới đây phim cũng khó mà làm nên chuyện. Với *B4S - Trước giờ yêu*, có lẽ đây là màn chào sân đầu tiên cho thể loại tình cảm hài 18+ vốn từng gây sốt tại Hollywood đầu những năm 2010. Tuy nhiên, nhìn chung phim lại thiếu vắng những gương mặt "bảo chứng" sức hút phòng vé. Cùng với đó, sau khi tung trailer, dự án cũng vấp phải phản ứng trái chiều từ khán giả khi nội dung có vẻ quá "nhạy cảm" so với thị hiếu của công chúng Việt. Vì thế, để có được doanh thu khả quan, có lẽ ê kíp sản xuất cần đẩy mạnh hơn nữa công tác truyền thông trong những ngày tới.

Như vậy có thể thấy, phim chiếu rạp dịp lễ 30.4 - 1.5 chỉ có hai "tay đua" ngang tài ngang sức, đó là *Cái giá của hạnh phúc* và *Lật mặt 7: Một điều ước*. Nếu như *Cái giá của hạnh phúc* tạo sự tò mò cho người xem với hình ảnh của "ông hoàng phòng vé" Thái Hòa thì *Lật mặt 7: Một điều ước* đã được minh chứng qua nhiều tập phim và con số 7 cũng cho thấy "sức sống" dài hơi phim của Lý Hải. Tuy nhiên, độ ăn khách của phim vẫn phụ thuộc vào nhiều yếu tố như chất lượng, thị hiếu, thậm chí là công tác truyền thông. Thoạt đầu, xét về những điều này, *Cái giá của hạnh phúc* có phần yếu thế hơn, dù phim có sự tham gia của những tên tuổi thực lực, giàu kinh nghiệm cùng một số gương mặt trẻ tiềm năng. Nhưng đề tài gia đình, chuyện người thứ ba, chuyện giới thượng lưu mà phim đề cập lại phần nào mang đến sự ái ngại, nghi ngờ với người xem, vì chỉ tính riêng từ đầu năm 2024, đã có hai phim thất bại và rời rạp sớm khi cũng khai thác dòng đề tài này, đó là *Trà* và *Quý cô thừa kế*. Tuy nhiên trên thực tế, với suất chiếu sớm 18.4, phim đã khiến công chúng lẫn giới chuyên môn ngạc nhiên khi chạm đến khán giả thuộc nhiều lứa tuổi, nhiều tầng lớp trong xã hội. Kịch bản phim được xây dựng chặt chẽ, cài cắm nhiều mắt xích quan trọng với những cú "twist" hấp dẫn. Dù khai thác chủ đề nặng về tâm lý, song *Cái giá của hạnh phúc* vẫn đan xen tốt tuyến hài, giúp khán giả có thể cân bằng cảm xúc sau loạt tình tiết nặng nề, u ám.

Còn với chuỗi phim *Lật mặt,* sau thành công của phần 6 thu về 272 tỉ đồng năm ngoái, thì ở phần này, đoàn phim có quyền tự tin vào "đứa con" thứ 7 sẽ tiếp tục gây bão. Dù chưa rõ liệu sức hút của *Lật mặt* có giảm đi hay không, do loại hình phim đã thay đổi từ hành động sang tình cảm gia đình, nhưng có thể thấy đại bộ phận khán giả đã và đang ủng hộ loạt phim của Lý Hải. Minh chứng cho điều này là ở đêm showcase *Lật mặt 7* vừa qua, đoàn phim đã thu hút sự tham gia của hơn 1.000 khán giả tại Phố đi bộ Nguyễn Huệ (TP.HCM). *Lật mặt 7* được đặt kỳ vọng rất cao khi có thể gây bất ngờ vào 26.4 tới.

"30 chưa phải là Tết", phim thành hay bại phải để khán giả đánh giá và con số doanh thu trả lời. Thế nhưng, với những cái tên hứa hẹn thì công chúng cũng rất tin tưởng để ra rạp thưởng thức, qua đó càng đẩy "cuộc đua" phim Việt dịp lễ trở nên hấp dẫn và gay cấn hơn. Mong rằng, mùa phim này sẽ được "bội thu", không chỉ về mặt doanh thu mà về cả mặt chất lượng. ■

Nhà văn Nguyễn Nhật Ánh trở thành Đại sứ văn hóa đọc

Sở TT&TT TP.HCM vừa chính thức công bố nhà văn Nguyễn Nhật Ánh sẽ trở thành Đại sứ Văn hóa đọc nhiệm kỳ 2024-2025. Trong khuôn khổ các hoạt động tại Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam lần thứ 3, nhà văn sẽ có buổi giao lưu cùng bạn đọc (lúc 8h30 ngày 21.4 tại Đường sách TP.HCM). Bên cạnh ông còn có 9 gương mặt sẽ trở thành Đại sứ văn hóa đọc nhiệm kỳ này, đó là những nhà văn, nhà làm sách, doanh nhân, người nổi tiếng...

Trong tuần lễ tôn vinh sách và văn hóa đọc sẽ có hơn 300 hoạt động được tổ chức trên toàn địa bàn TP.HCM. Đường Sách quy tụ 100 chương trình đặc sắc, trong đó có một số sự kiện trọng tâm của Sở TT&TT TP.HCM như: Talkshow *Tri thức ươm mầm tương lai, Chữa lành cùng sách, Sách cổ - kế thừa tinh hoa, phát huy giá trị*...

B.T

Cuộc thi *Dự án phim ngắn CJ* mùa 5 trở lại

CJ Cultural Foundation và CJ CGV Việt Nam thông báo khởi động, nhận hồ sơ đăng ký tham gia *Dự án phim ngắn CJ* mùa 5 đến hết ngày 31.5. Với chủ đề *Thời khắc vàng, tỏa sáng đam mê,* cuộc thi tiếp tục đồng hành với nhà làm phim trẻ trên con đường hiện thực hóa giấc mơ của mình.

BTC sẽ chọn ra 5 dự án phim ngắn xuất sắc nhất để hỗ trợ kinh phí làm phim, tổng cộng 1,5 tỉ đồng (mỗi dự án 300 triệu đồng) để tạo ra sản phẩm hoàn chỉnh. Sau đó, tác phẩm sẽ được đưa đi tham dự các LHP quốc tế. Những bạn trẻ đam mê phim ảnh là công dân Việt Nam từ 18-40 tuổi đều có thể tranh tài. Trong 4 mùa trước, *Dự án phim ngắn CJ* đã đưa nhiều tác phẩm của các nhà làm phim trẻ Việt Nam đến các LHP, giúp họ hiện thực hóa được giấc mơ phim dài của mình. Mới nhất, đạo diễn Phạm Ngọc Lân, thí sinh mùa 1 đã giành giải "Phim dài đầu tay xuất sắc nhất" tại LHP Berlin 2024 với *Cu Li không bao giờ khóc*. Đạo diễn Phạm Thiên Ân gây ấn tượng khi chiến thắng giải "Camera D'Or" tại LHP Cannes 2023 với *Bên trong vỏ kén vàng* (phát triển từ phim ngắn *Hãy tỉnh thức* và *sẵn sàng trong Dự án phim ngắn CJ* mùa 1).

T.M

Nâng tầm âm nhạc dân tộc bằng "hơi thở" đương đại

● **THANH NGỌC**

Kết hợp yếu tố truyền thống với hiện đại, thu hút sự tham gia của các nghệ sĩ trẻ tài năng… làng nhạc Việt thời gian qua đã có thêm những làn gió mới mang hơi hướng dân gian, qua đó nâng tầm, khẳng định giá trị âm nhạc dân tộc trong đời sống đương đại.



Giữ nét tinh túy của âm nhạc truyền thống

Nghệ sĩ Ngô Hồng Quang vừa công bố chương trình nghệ thuật *Về Kinh Bắc* do anh đạo diễn và sản xuất, diễn ra vào 20h ngày 27.4 tới tại rạp Hồng Hà, Hà Nội. *Về Kinh Bắc* sẽ được trình diễn bởi nhóm nhạc Thiên Thanh, gồm 9 thành viên với các nhạc cụ dân tộc quen thuộc như đàn bầu, đàn nhị, sáo trúc, tiêu, đàn nguyệt, đàn tam thập lục, đàn tranh và bộ gõ dân tộc không định âm. Ngoài những thành viên chính, chương trình còn có thêm hai khách mời là beatboxer Trung Bảo và nghệ sĩ cello người Mỹ Bryan Charles Wilson. Họ sẽ tham gia vào phần trình diễn của nhóm nhằm tạo cầu nối văn hóa âm nhạc, tăng hứng thú đối với người nghe. Các nhạc khí và sự tương tác này sẽ hòa quyện để tạo nên không gian âm nhạc Việt đầy tính bản địa, sáng tạo và giao thoa quốc tế.

Về Kinh Bắc gồm 7 tác phẩm dân ca Quan họ Bắc Ninh, 2 tác phẩm nhạc Xẩm, 1 tác phẩm Hát văn, 2 sáng tác mới của nhạc sĩ Ngô Hồng Quang, đó là: *Trẩy hội* (hòa tấu trống), *Cây trúc xinh* (hòa tấu), *Còn duyên* (hòa tấu và hát), *Lúng liếng* (hòa tấu), *Quyết chí tu thân* (hát Xẩm), *Xe chỉ luồn kim* (hòa tấu), *Tình mẹ* (Hát văn), *Ngồi tựa mạn thuyền* (hòa tấu và hát), *Mục hạ vô nhân* (hát Xẩm), *Bèo dạt mây trôi* (hòa tấu cùng cello), *Thường xuân* (hòa tấu), *Trống cơm* (hát và hòa tấu)…

Với mong muốn lan tỏa những âm sắc ngũ cung Quan họ và phát triển tác phẩm theo hướng hiện đại, các tác phẩm đều được Ngô Hồng Quang phối âm lại theo hình thức diễn tấu mới; đề cao tính diễn xướng, hòa tấu có nhịp điệu và ngẫu hứng của các nhạc cụ với tinh thần gìn giữ những nét tinh túy nhất của âm nhạc truyền thống Đồng bằng Bắc Bộ. "Người yêu nhạc sẽ được thưởng thức và trải nghiệm văn hóa âm nhạc Việt Nam với những cung bậc cảm xúc khác nhau. *Về Kinh Bắc* không chỉ đưa người nghe về miền ký ức đậm chất Việt để họ thêm yêu âm nhạc truyền thống mà còn kích thích sự quan tâm, tìm hiểu những không gian văn hóa đương đại của Việt Nam. Tư duy âm nhạc mới xuyên suốt trong các tác phẩm sẽ trình diễn là đề cao tính nhịp điệu, hòa âm, cách tổ chức âm thanh của các nhạc cụ hài hòa, đủ biên độ âm sắc và luôn có sự đa dạng về trạng thái âm nhạc trong một tác phẩm. Điều này sẽ làm đẹp hơn và tăng tính hấp dẫn cho các làn điệu dân ca", nghệ sĩ Ngô Hồng Quang chia sẻ.



Chương trình nghệ thuật "Về Kinh Bắc" tạo nên không gian âm nhạc Việt đầy tính bản địa, sáng tạo và giao thoa quốc tế

"Châm ngòi" cho môi trường âm nhạc dân tộc mới

Nghệ sĩ Ngô Hồng Quang tốt nghiệp xuất sắc tại Nhạc viện Amsterdam và Nhạc viện Hoàng gia Den Haag - Hà Lan. Anh chọn cho mình con đường sáng tác và biểu diễn độc lập, chu du khắp nơi trên thế giới, mang văn hóa âm nhạc Việt Nam đến với bạn bè quốc tế và môi trường nghệ thuật đương đại. Sự đa dạng về tài năng của Ngô Hồng Quang được thể hiện qua giọng hát cũng như cách thể hiện các nhạc cụ diễn tấu như đàn nhị, đàn bầu, đàn môi, đàn tính…

Trở về từ châu Âu, Ngô Hồng Quang đóng góp những hoạt động âm nhạc mang đậm sắc màu dân tộc mà mình theo đuổi suốt 20 năm, để cùng khán giả hòa vào những ngày kỷ niệm lớn như 49 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước; 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ bằng album *Rạng đông* gồm 8 tác phẩm, biểu đạt những khoảnh khắc văn hóa âm nhạc bản địa xuyên suốt từ Đông Bắc qua Tây Bắc, kéo dài tới vùng Duyên hải Nam Trung Bộ. Hầu như trong mỗi tác phẩm đều mang màu sắc riêng biệt của từng nhóm sắc tộc trên dải đất hình chữ S với âm nhạc của người Tày, Nùng, Pa Dí, Xá, Mông, Chăm…

Ngô Hồng Quang chia sẻ, trong quá trình học tập và làm việc tại nước ngoài, anh thấy mình đã đóng góp được phần nào công sức trong việc quảng bá hình ảnh văn hóa Việt Nam thông qua âm nhạc. Rong ruổi gần 100 quốc gia, đến cuối năm 2023, Ngô Hồng Quang trở về Hà Nội để trải nghiệm thêm đời sống âm nhạc quê hương và nhận ra sự thiếu thốn về môi trường cho các nghệ sĩ nhạc dân tộc theo hướng hiện đại hoạt động, sáng tác, biểu diễn.

Luôn mong muốn mở rộng hướng đi tới thế hệ kế tiếp, đặc biệt là những bạn trẻ cũng đang theo đuổi con đường giống mình, Ngô Hồng Quang đã nảy ra ý tưởng thành lập một ban nhạc dân tộc gồm các bạn trẻ đang là sinh viên hoặc mới tốt nghiệp để góp phần "châm ngòi" cho môi trường âm nhạc dân tộc mới. Bởi vậy, nhóm nhạc Thiên Thanh ra đời với những thành viên toàn là người trẻ, nhiều nhất mới có 30 tuổi. Các thành viên đều đang theo học nhạc cụ dân tộc tại Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam.

Theo nghệ sĩ Ngô Hồng Quang, ban nhạc được thành lập với nguyện vọng nâng tầm giá trị âm nhạc truyền thống Việt Nam bằng hơi thở và ngôn ngữ âm nhạc đương đại. Với tinh thần yêu cái đẹp, cởi mở trong sáng tạo, tôn trọng các giá trị văn hóa bản địa, ngôn ngữ xuyên suốt của nhóm sẽ là sự kết hợp giữa yếu tố truyền thống với hiện đại; trình diễn nhạc cụ dân tộc Việt Nam và các tác phẩm âm nhạc dân gian cũng như những sáng tác mới có sử dụng chất liệu cũ theo lối đương đại và quốc tế.

Sau chương trình *Về Kinh Bắc*, nghệ sĩ Ngô Hồng Quang và nhóm nhạc Thiên Thanh sẽ tiếp tục thực hiện các dự án kết hợp âm nhạc dân gian các vùng miền của đất nước với âm nhạc đương đại. ■

Ra mắt trường ca thơ *Giao hưởng Điện Biên*

Nhà thơ Hữu Thỉnh vừa cho ra mắt trường ca thơ *Giao hưởng Điện Biên* nhân kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ. Trường ca gồm 21 chương và 5 phần bình luận bằng thơ, kể về chiến dịch lịch sử từ những ngày đầu đến lúc kết thúc thắng lợi và cuộc sống hôm nay trên vùng đất thiêng. Tác phẩm được tác giả khởi bút vào đúng ngày kỷ niệm Chiến thắng Điện Biên Phủ 7.5.2023 và hoàn thành sau gần một năm. Với lời thơ mộc mạc, ý tứ sâu sắc, thể thơ bát ngôn dễ đọc, dễ hiểu, trường ca *Giao hưởng Điện Biên* là tác phẩm văn học ý nghĩa, hướng đến ngày kỷ niệm trọng đại nhất của đất nước, khơi dậy tình yêu và lòng tự hào dân tộc, biết ơn các thế hệ cha anh đã hy sinh xương máu để giành lại độc lập cho Tổ quốc trong thế hệ trẻ hôm nay.

Nhà thơ Hữu Thỉnh chia sẻ, ý định viết về chiến công lịch sử này đến với ông từ những năm đầu thế kỷ XXI, sau khi ông đọc tập *Hồi ức Điện Biên Phủ - điểm hẹn lịch sử* của Đại tướng Võ Nguyên Giáp do nhà văn Hữu Mai thể hiện. Tác phẩm của Đại tướng đã truyền cảm hứng mạnh mẽ cho ông, sau nhiều năm suy nghĩ, ông quyết định phải viết một tác phẩm về Điện Biên Phủ.

NAM ANH

Sân khấu Sen Việt mang vở *Trần Quốc Toản ra quân* đến Hải Phòng

Đại diện Sân khấu Sen Việt vừa cho biết, đơn vị đang khẩn trương tập vở sử Việt *Trần Quốc Toản ra quân* để tham gia Liên hoan Sân khấu đề tài thiếu niên nhi đồng toàn quốc lần thứ 1 tổ chức tại TP Hải Phòng (từ 13-20.5). Dù trước đây đã có nhiều loại hình sân khấu như đã từng dàn dựng, nhưng lần này với phiên bản mới mang màu sắc nhạc kịch dân ca Nam Bộ, hy vọng cách kể chuyện lịch sử vừa dân tộc vừa hiện đại, với sự phong phú của gần 50 bài lý dân ca Nam Bộ được NSƯT Võ Thanh Liêm hòa âm phối khí rất độc đáo, sẽ tạo nên sự phấn khởi cho các nghệ sĩ biểu diễn, truyền cảm xúc chân thật đến khán giả qua từng cung bậc yêu thương.

Vở diễn có sự tham gia của các nghệ sĩ: NSƯT Vũ Luân (vai chú Phương), nghệ sĩ Lệ Trinh (vai Trần Quốc Toản), Hoàng Tùng (vai Vua), NSƯT Lê Trung Thảo (vai Hưng Đạo Vương), nghệ sĩ Võ Ngọc Quyền (vai phu nhân), Thanh Khang (vai Trần Ích Tắc), Du Bảo (vai Trần Lượng)… Bên cạnh kế hoạch biểu diễn tại Hải Phòng, vở sẽ công diễn tại Nhà hát Trần Hữu Trang trong tháng 5 và 6.

HỒNG HẠNH

GIÀ LÀNG, TRƯỞNG BẢN, NGHỆ NHÂN, NGƯỜI CÓ UY TÍN:

Những **"hạt nhân"** trong bảo tồn, phát huy **giá trị văn hóa**

● **ĐÌNH TOÁN - HUY AN; ảnh: TRẦN HUẤN**

Đó là khẳng định của Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy tại Hội nghị tuyên dương già làng, trưởng bản, nghệ nhân, người có uy tín đóng góp xuất sắc trong hoạt động bảo tồn, gìn giữ, phát huy giá trị văn hóa truyền thống các dân tộc. Hội nghị do Bộ VHTTDL tổ chức tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đồng Mô, Sơn Tây, Hà Nội) vào hôm qua 18.4.

Hội nghị do Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy chủ trì, cùng dự có đại diện các Ban, Bộ, ngành Trung ương, địa phương; lãnh đạo các Cục, Vụ, đơn vị chức năng thuộc Bộ VHTTDL; đặc biệt là 112 đại biểu là các già làng, trưởng, bản, nghệ nhân, người có uy tín đại diện cho 57 địa phương và 16 đại biểu đại diện cho 16 dân tộc đang hoạt động thường xuyên tại Làng.



Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy trao tặng Bằng khen của Bộ trưởng Bộ VHTTDL cho các già làng, trưởng bản, nghệ nhân, người có uy tín có nhiều đóng góp trong hoạt động bảo tồn, gìn giữ, phát huy giá trị văn hóa truyền thống các dân tộc

> *"Thông qua Hội nghị lần này, Bộ VHTTDL mong nhận được nhiều ý kiến đóng góp, đề xuất các giải pháp thiết thực, phù hợp với dân tộc mình của các già làng, trưởng bản, nghệ nhân, người có uy tín trong việc bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống. Trên cơ sở đó, Bộ VHTTDL sẽ lắng nghe, tiếp thu các ý kiến góp ý, kiến nghị… để nghiên cứu, đề xuất chính sách, xây dựng nội dung, giải pháp bảo tồn cụ thể, thiết thực; từng bước xây dựng trình ban hành cơ chế, chính sách đặc thù để bảo tồn văn hóa các dân tộc, góp phần giữ gìn và phát huy có hiệu quả các giá trị truyền thống, tránh nguy cơ bị mai một, phai nhạt bản sắc dân tộc…"*
>
> **(Thứ trưởng TRỊNH THỊ THỦY)**



Giữ lửa văn hóa truyền thống

Theo Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy, xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam luôn là nội dung quan trọng được Đảng, Nhà nước quan tâm, chỉ đạo trong suốt quá trình lãnh đạo đất nước. Tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã khẳng định vai trò to lớn của văn hóa: *"Văn hóa là bản sắc dân tộc. Văn hóa còn thì dân tộc còn. Văn hóa mất thì dân tộc mất"*. Đồng thời, Tổng Bí thư kêu gọi: *"Ra sức xây dựng, giữ gìn và phát huy những giá trị đặc sắc của nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc"*.

Thứ trưởng nhấn mạnh, đất nước ta có 54 dân tộc, mỗi dân tộc trong đại gia đình Việt Nam đều mang trong mình những giá trị truyền thống quý giá, đặc trưng riêng; góp phần tạo nên bức tranh văn hóa đa sắc màu, giàu giá trị nhân văn. Bản sắc văn hóa ấy được kết tinh từ những giá trị truyền thống, truyền từ đời này sang đời khác, là di sản quý giá không chỉ của riêng một vùng đất, con người hay địa phương mà còn là tài sản vô giá của quốc gia.

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nói: *"Mỗi dân tộc là một bông hoa đẹp, cả dân tộc ta là một vườn hoa đẹp"*. Vì lẽ đó, trong những năm qua, Đảng, Nhà nước ta luôn quan tâm và nhất quán khẳng định, văn hóa các DTTS là một bộ phận quan trọng trong nền văn hóa Việt Nam. Việc giữ gìn, bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa truyền thống của đồng bào các dân tộc là nhiệm vụ chính trị, kinh tế, xã hội có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong xây dựng, phát triển đất nước. Các già làng, trưởng bản, nghệ nhân, người có uy tín chính là những hạt nhân đóng vai trò đặc biệt quan trọng trong vận động, trao truyền cho con em, đồng bào mình kho tàng văn hóa quý báu của dân tộc.

Để tiếp tục khẳng định sự quan tâm của Đảng, Nhà nước đối với vị trí, vai trò, trách nhiệm của những người "giữ lửa" văn hóa truyền thống, việc tổ chức Hội nghị là dịp tôn vinh các di sản vô cùng quý báu của dân tộc; biểu dương sự đóng góp của các chủ thể đang gìn giữ, phát huy, lan tỏa và truyền dạy kiến thức văn hóa truyền thống, văn nghệ dân gian từ thế hệ này sang thế hệ khác; những người gắn kết cộng đồng ở các bản, buôn, làng, phum sóc, trao truyền cho thế hệ tương lai của đất nước.

Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy bày tỏ, thông qua Hội nghị lần này, Bộ VHTTDL mong nhận được nhiều ý kiến đóng góp, đề xuất các giải pháp thiết thực, phù hợp với dân tộc mình của các già làng, trưởng bản, nghệ nhân, người có uy tín trong việc bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống. Trên cơ sở đó, Bộ VHTTDL sẽ lắng nghe, tiếp thu các ý kiến góp ý, kiến nghị… để nghiên cứu, đề xuất chính sách, xây dựng nội dung, giải pháp bảo tồn cụ thể, thiết thực; từng bước xây dựng trình ban hành cơ chế, chính sách đặc thù để bảo tồn văn hóa các dân tộc, góp phần giữ gìn và phát huy có hiệu quả các giá trị truyền thống, tránh nguy cơ bị mai một, phai nhạt bản sắc dân tộc. Đồng thời, nâng cao mức hưởng thụ, giúp đồng bào ngày càng ý thức được trách nhiệm to lớn trong việc bảo tồn văn hóa dân tộc của chính mình, góp phần ổn định, phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, an ninh, quốc phòng vùng đồng bào DTTS trong thời gian tới.



Tiết mục múa bát của đồng bào dân tộc Dao (Thanh Hóa)

"Hiến kế" bảo tồn văn hóa các dân tộc

Trình bày tham luận tại Hội nghị, NNƯT Trần Thị Nam (dân tộc Sán Dìu, tỉnh Vĩnh Phúc) cho biết, người Sán Dìu vẫn giữ được những nét văn hóa đặc trưng về trang phục truyền thống, hát Soọng cô, hát kể chuyện thơ, múa nhảy dây, múa cầu mùa… Những lời ca điệu múa hay nghi thức của đồng bào luôn thấm đẫm các giá trị văn hóa, đúc kết chân lý, giáo dục đức tin, đạo đức làm người…

Để gìn giữ những nét đẹp trong đời sống văn hóa của dân tộc mình, NNƯT Trần Thị Nam mong muốn trong thời gian tới, các cấp, các ngành sẽ quan tâm nhiều hơn nữa để đồng bào Sán Dìu tỉnh Vĩnh Phúc nói riêng và cả nước nói chung tiếp tục duy trì và phát huy bản sắc văn hóa độc đáo. Trong đó, chú trọng đến phát triển du lịch cộng đồng kết hợp phát triển du lịch văn hóa tâm linh, sinh thái. Bên cạnh đó, cần có cơ chế, chính sách hỗ trợ kinh phí cho các xã vùng sâu vùng xa, xây dựng các trung tâm bảo tồn và phát triển văn hóa dân tộc Sán Dìu, nhất là hỗ trợ cho các CLB, nghệ nhân truyền dạy hát Soọng cô…

Còn NNƯT Sìn Văn Doi (dân tộc Mảng, tỉnh Lai Châu) thì luôn mong muốn sẽ có thêm chính sách đãi ngộ, khuyến khích về tinh thần và vật chất cho các già làng, trưởng bản, nghệ nhân, người có uy tín, cán bộ làm công tác văn hóa ở vùng đặc biệt khó khăn, vùng đồng bào các dân tộc. Nhờ đó, khơi dậy khả năng sáng tạo của từng cá nhân.

Đồng quan điểm, NNƯT Y Sim Ê Ban (dân tộc Ê đê, tỉnh Đắk Nông) cho rằng, bên cạnh việc thiếu chính sách hỗ trợ kinh phí, việc sưu tầm, dàn dựng, khai thác, bảo tồn và phát huy vốn văn hóa dân tộc chưa thật sự được quan tâm, đầu tư đúng mức. Việc tổ chức các lễ hội truyền thống còn chưa đáp ứng được nhu cầu hiện tại của người dân. Do đó, NNƯT Y Sim Ê Ban kiến nghị cần sớm có hướng dẫn cụ thể về biện pháp quản lý, giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa trong lễ hội truyền thống, phong tục, tập quán, ẩm thực của người Ê Đê nói riêng và các dân tộc Việt Nam nói chung. Hơn nữa, cần tăng cường tiến hành điều tra, khảo sát, phân loại các loại hình nghệ thuật dân gian truyền thống để triển khai các giải pháp bảo tồn, phục dựng, phát huy giá trị cụ thể. ■

Trái tim nhân hậu hết lòng vì người khuyết tật

● NHƯ ĐỒNG

Chị Nguyễn Thị Hưởng (SN 1979), Chủ tịch Hội Người khuyết tật huyện Mộ Đức, tỉnh Quảng Ngãi luôn nhiệt tình, tận tâm và hết lòng vì những người kém may mắn, giúp họ từng bước hòa nhập cộng đồng. Không những tự mình đến động viên, chị còn tận tay trao tặng những món quà ý nghĩa cho người yếu thế, giúp họ có được sự cổ vũ lớn lao và niềm tin vào cuộc sống.

Trò chuyện cùng *Văn Hóa*, chị Hưởng cho biết, mình sinh ra trong một gia đình nghèo, bẩm sinh đã bị mù một bên mắt do bố bị nhiễm chất độc da cam. Vì vậy, suốt quãng đời thơ ấu chị luôn mặc cảm, tự ti với bạn bè. Nỗi buồn cứ đeo đẳng cho đến khi chị nhận ra, chỉ có nỗ lực vượt khó mới có thể thay đổi được số phận. Sau khi học hết phổ thông, chị cũng làm nông như nhiều chị em khác cùng trang lứa, nhưng ngoài ra, chị còn tham gia công tác tại Hội phụ nữ thôn, quản lý khu dân cư...

Đến năm 2017, Hội Người khuyết tật huyện Mộ Đức thành lập, chị được tín nhiệm bầu làm Chủ tịch. "Trải qua tuổi thơ khó khăn, nhưng tôi luôn tin tưởng, lạc quan vào cuộc sống. Trước đây vì tự ti nên tôi không lập gia đình mà chọn làm mẹ đơn thân. Hiện ngoài nuôi hai con nhỏ, tôi còn phụng dưỡng mẹ già bị tai biến. Do đó, để hoàn thành tốt cả việc nhà và việc xã hội, tôi phải cố gắng gần như gấp đôi những người khác", chị Hưởng chia sẻ.

Chị cùng Thường trực Hội Người khuyết tật huyện làm tốt công tác vận động xã hội hóa để chăm sóc và giúp đỡ những người yếu thế; tổ chức nhiều hoạt động thiết thực chăm lo cho hội viên; đi sâu tìm hiểu hoàn cảnh từng gia đình để thấu hiểu, chia sẻ và tìm cách giúp đỡ họ vượt qua khó khăn, hòa nhập cộng đồng. Năm 2023, Hội Người khuyết tật huyện Mộ Đức xây mới và sửa chữa được 7 ngôi nhà tình thương với tổng kinh phí hơn 440 triệu đồng.

Gia đình bà Nguyễn Thị Hiệp ở thôn Đạm Thủy Bắc, xã Đức Minh là một trong những trường hợp được Hội hỗ trợ 50 triệu đồng để xây nhà trú bão. Bà Hiệp có một người con gái bị bại não, cuộc sống của mẹ con chỉ trông chờ vào việc làm nông và khoản tiền trợ cấp xã hội hằng tháng của Nhà nước. "Tôi rất mừng vì ngôi nhà mơ ước bấy lâu đã thành hiện thực. Mẹ con tôi sẽ cố gắng, nỗ lực hơn nữa để vươn lên trong cuộc sống", bà Hiệp xúc động nói.

Bà Bùi Thị Việt (87 tuổi) ở xã Đức Thạnh bị tai biến nằm một chỗ gần 10 năm nay và đang được con trai là anh Nguyễn Văn Đạo chăm sóc. Tuy nhiên, anh Đạo không có việc làm ổn định, lại mắc nhiều bệnh nền nên không làm được những việc nặng nhọc, cuộc sống của hai mẹ con gặp rất nhiều khó khăn. Nhà cửa tạm bợ, dột nát nhưng anh Đạo không có điều kiện sửa sang. Thấu hiểu điều đó, năm 2023, chị Hưởng đã huy động các cơ quan, doanh nghiệp, nhà hảo tâm hỗ trợ 80 triệu đồng để xây dựng lại nhà cho gia đình anh. Ngôi nhà tuy nhỏ nhưng được xây dựng kiên cố giúp mẹ con anh có chỗ ở ổn định, không còn lo lắng khi mưa bão đến. "Được sự giúp đỡ của chị Hưởng và các nhà hảo tâm cùng người dân trong xóm, gia đình tôi mới có được ngôi nhà kiên cố. Giờ đây, tôi yên tâm đi làm để trang trải cuộc sống hằng ngày cho hai mẹ con", anh Đạo nói.



Chị Hưởng (bên phải) luôn gần gũi, động viên hội viên vượt qua số phận, nỗ lực vươn lên trong cuộc sống

Ngoài ra, chị Hường còn duy trì tổ mượn vốn xoay vòng, khuyến khích người khuyết tật có điều kiện mở cơ sở sản xuất, giúp họ có thêm thu nhập. Có thể kể đến xưởng may gia công của chị Nguyễn Thị Giáo ở xã Đức Lân hay cơ sở làm chổi đót của bà Trần Thị Nhớ ở xã Đức Thạnh... giải quyết công ăn việc làm cho nhiều người khuyết tật. "Đối với tôi, hạnh phúc là được sưởi ấm những số phận thiệt thòi như mình, bản thân tôi không giàu sang nhưng vẫn còn may mắn hơn rất nhiều người", chị Hưởng bày tỏ.

Phó Chủ tịch UBND huyện Mộ Đức Võ Lâm cho biết: "Dù là người khuyết tật, nhưng vượt lên tất cả, chị Hưởng không chỉ phát triển kinh tế gia đình mà luôn quan tâm, giúp đỡ những người cùng cảnh ngộ vượt qua mặc cảm, vươn lên trong cuộc sống. Chị gương mẫu, nhiệt tình, năng nổ trong công việc, được đồng nghiệp và người dân tin yêu, là tấm gương về nghị lực sống để mọi người học tập và noi theo". ■

Hỗ trợ đồng bào DTTS tham gia học xóa mù chữ

Theo Tờ trình của UBND tỉnh Sóc Trăng, căn cứ Quyết định số 1719/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ và Nghị quyết số 07/2022/NQ-HĐND của HĐND tỉnh, UBND tỉnh Sóc Trăng đã ban hành Kế hoạch thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS và miền núi 2021-2030; giai đoạn I từ 2021-2025 trên địa bàn tỉnh. Theo đó, đã giao Sở GD&ĐT chủ trì, phối hợp với các Sở, ngành có liên quan và địa phương triển khai thực hiện thực hiện Tiểu dự án 1, Dự án 5 thuộc Chương trình, với dự kiến nguồn vốn thực hiên từ ngân sách Trung ương là gần 25,7 tỉ đồng. Trong đó, Sở GD&ĐT đã khái toán kinh phí thực hiện chi hỗ trợ người dân tham gia học xóa mù chữ là 10,8 tỉ đồng.


Các lớp học dạy chữ Khmer đã góp phần gìn giữ, phát huy vốn văn hóa dân tộc trong giới trẻ

Giai đoạn 2021-2025 có 10.800 người trong vùng đồng bào DTTS cần được xóa mù chữ. Sở GD&ĐT đã giao chỉ tiêu cho các huyện, thị xã, thành phố huy động người dân tham gia học xóa mù chữ năm 2023 là 2.160 người; năm 2024 là 4.320 người và năm 2025 là 4.320 người. Trong năm 2023 đã thực hiện cho 1.895/2.160 người (đạt 87,73%).

Tại kỳ họp thứ 19, HĐND tỉnh Sóc Trăng đã thông qua Nghị quyết mức hỗ trợ khuyến khích người dân tham gia học xóa mù chữ được áp dụng bằng tiền là 200.000 đồng/học viên/tháng. Thời gian hỗ trợ theo thời gian học thực tế của học viên, trong đó không quá 4 tháng/kỳ (đối với kỳ 1, kỳ 2, kỳ 3); không quá 6 tháng/kỳ đối với (kỳ 4, kỳ 5) của chương trình học. Toàn tỉnh hiện còn 43.681 người từ 15-60 tuổi tại 63 xã vùng đồng bào DTTS cần được xóa mù chữ. Giai đoạn 2024-2025, dự kiến chương trình học xóa mù chữ sẽ hỗ trợ hơn 8.900 người, với tổng kinh phí thực hiện là hơn 10,5 tỉ đồng.

PHƯƠNG NGHI

Quảng Nam triển khai Tháng hành động về phòng, chống bạo lực gia đình

UBND tỉnh Quảng Nam vừa ban hành kế hoạch triển khai Tháng hành động quốc gia về phòng, chống bạo lực gia đình (BLGĐ) và kỷ niệm Ngày Gia đình Việt Nam (28.6) năm 2024 trên địa bàn tỉnh. Kế hoạch nhằm thực hiện Công văn số 474 của Bộ VHTTDL về việc hướng dẫn thực hiện công tác gia đình năm 2024; Công văn số 1461 của Bộ VHTTDL về triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống BLGĐ. Trong đó, nội dung tuyên truyền sẽ nhấn mạnh việc phát động chiến dịch truyền thông theo chủ đề Tháng hành động quốc gia về phòng, chống BLGĐ; các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về công tác gia đình và phòng, chống BLGĐ; Các biện pháp xử lý và trách nhiệm của cá nhân, gia đình, tổ chức trong phòng, chống BLGĐ, ngăn chặn và phát hiện kịp thời hành vi bạo lực gia đình, hỗ trợ nạn nhân BLGĐ. Bên cạnh đó, tỉnh sẽ tổ chức các hoạt động truyền thông theo chủ đề Ngày Gia đình Việt Nam năm 2024; tầm quan trọng của văn hóa ứng xử trong gia đình để xây dựng gia đình tiến bộ, hạnh phúc, bền vững.

HOÀNG MINH

ĐỘI TUYỂN FUTSAL VIỆT NAM:

Chỉnh lại **thước ngắm**

● **VĨNH HY**

Đội tuyển Futsal Việt Nam sẽ đá trận thứ hai bảng A VCK Giải Futsal vô địch châu Á 2024, đồng thời cũng là vòng loại World Cup Futsal 2024 với đội tuyển Futsal Trung Quốc vào lúc 14h chiều nay 19.4. Giành 3 điểm, thậm chí là một trận thắng đậm là điều bắt buộc với thầy trò HLV Diego Giustozzi cho mục tiêu trước mắt là vượt qua vòng bảng, trước khi hướng đến lần thứ ba liên tiếp giành suất tham dự ngày hội Futsal lớn nhất hành tinh tại Uzbekistan vào tháng 9.

Tuyển Việt Nam (hạng 39 thế giới) đã có khởi đầu chưa tốt tại giải đấu trên đất Thái Lan khi để cho tuyển Myanmar (hạng 72 thế giới) cầm hòa 1-1. Kết quả này khiến thầy trò HLV Diego Giustozzi gặp khó trong việc giành tấm vé đi tiếp và họ sẽ phải nỗ lực rất nhiều trong 2 trận đấu còn lại tại vòng bảng trước Trung Quốc và chủ nhà Thái Lan. Áp lực lúc này là khá lớn cho Phạm Đức Hòa cùng các đồng đội khi họ buộc phải đánh bại đội bóng yếu nhất bảng Trung Quốc (hạng 85 thế giới), thậm chí là một trận thắng đậm để đua hiệu số với Myanmar. Để làm được điều đó, ngoài sự nỗ lực thì các cầu thủ sẽ phải "chỉnh lại thước ngắm", cải thiện khả năng dứt điểm, điều mà các học trò của HLV Diego Giustozzi đã làm chưa tốt trong trận đấu với Myanmar.



Tuyển Việt Nam (trái) sẽ phải cải thiện khâu dứt điểm trong trận đấu với Trung Quốc chiều nay

Giống như 2 trận hòa tại giải Đông Nam Á 2022, tuyển Việt Nam đã gặp rất nhiều khó khăn trước Myanmar ở lần tái đấu hôm 17.4. Đối thủ tấn công đơn giản nhưng phòng ngự rất kỷ luật và kín kẽ. Tuyển Việt Nam dù áp đặt lối chơi, tấn công xuyên suốt trận, nhưng gặp khó trong việc tìm kiếm bàn thắng (pha lập công duy nhất của Minh Quảng đến từ sự tỏa sáng cá nhân). Đã có rất nhiều cơ hội được các cầu thủ Việt Nam tạo ra nhưng những Thịnh Phát, Đoàn Phát, Ngọc Sơn, Văn Tiến hay Đức Hòa đều không thể tận dụng, khả năng chuyển hóa cơ hội thành bàn của các cầu thủ chính là điều mà HLV Diego Giustozzi chưa hài lòng ở trận đấu này. "Diễn biến trên sân đã quá rõ ràng, chúng ta có nhiều cơ hội còn đối thủ chỉ có 1, cuối cùng kết quả 1-1. Rõ ràng chúng ta không có sự tỉnh táo, bản lĩnh để kết thúc những tình huống được tốt hơn", chiến lược gia người Argentina cho biết.

Tuyển Futsal Việt Nam đã từng chơi tốt trước các đội bóng hàng đầu thế giới như Iran, Morocco tại giải tập huấn nhưng khi đó là đội đá phòng ngự phản công sở trưởng. Đến khi gặp các đối thủ yếu hơn, buộc phải đá tấn công, áp đặt lối chơi thì tuyển Việt Nam lại bộc lộ điểm yếu về khả năng tận dụng cơ hội. Trước các đối thủ phòng ngự kín kẽ, tuyển Futsal Việt Nam thường gặp rất nhiều khó khăn trong tấn công, nếu dứt điểm tốt hơn thì thế trận sẽ khác đi rất nhiều và trận đấu với Myanmar vừa rồi là một minh chứng.

Tuyển Việt Nam được dự báo sẽ lặp lại điều tương tự trước Trung Quốc, đội đã chơi khá ấn tượng dù thua 1-3 trước chủ nhà Thái Lan ở ngày ra quân. Tuyển Trung Quốc bị đánh giá yếu nhất bảng nhưng họ đã gây nhiều khó khăn cho Thái Lan, đặc biệt là thời điểm đầu hiệp 1 và thời gian thi đấu hiệp 2. Thua 0-3 sau hiệp 1 nhưng tuyển Trung Quốc không những không thủng lưới thêm mà còn ghi bàn ở hiệp 2. Tuyển Trung Quốc khả năng cao sẽ áp dụng lối chơi trước Thái Lan để đá với Việt Nam và điều đó sẽ mang đến những khó khăn cho thầy trò HLV Diego Giustozzi. "Chắc chắn sẽ còn những đối thủ khác cũng chọn lối chơi phòng ngự thấp và rất lăn xả, vì vậy chúng ta cần phải tìm những giải pháp để xuyên thủng hàng thủ thấp như vậy. Chúng tôi sẽ phải tập trung hơn và sẽ thi đấu hết sức trong hai trận tiếp theo", thuyền trưởng của tuyển Việt Nam chia sẻ.

Tuyển Việt Nam không chỉ hướng đến lần thứ ba liên tiếp tham dự World Cup mà còn đặt mục tiêu lần đầu giành huy chương tại sân chơi lớn nhất châu lục. Đây là mục tiêu rất khó nhưng nếu đạt được thì đó là vinh quang rất lớn. Vậy nên các cầu thủ sẽ phải rất nỗ lực và tập trung, không chỉ riêng cuộc đối đầu với Trung Quốc mà còn là chủ nhà Thái Lan và những trận đấu tại vòng Knock-out nếu đội tiến sâu. ■

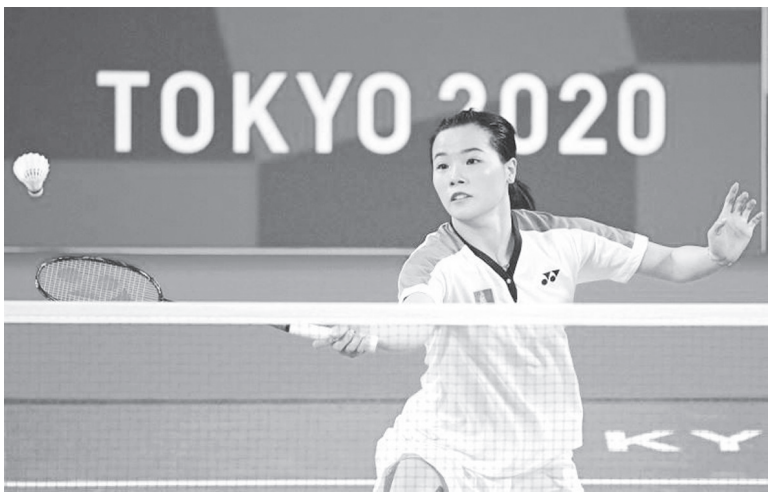
Nguyễn Thùy Linh đem về tấm vé thứ bảy dự Olympic cho TTVN

● **THU SÂM**

Dù chưa được Liên đoàn Cầu lông thế giới công bố chính thức, nhưng chắc chắn tay vợt số 1 của Cầu lông nữ Việt Nam hiện nay Nguyễn Thùy Linh đã có vé tham dự Olympic Paris 2024.

Theo ông Khoa Trung Kiên, Phụ trách môn Cầu lông, Cục Thể dục thể thao, trên bảng xếp hạng theo tuần của Liên đoàn Cầu lông thế giới, Thùy Linh hiện xếp ở vị trí thứ 24 trong khi điều lệ quy định sẽ có 34 tay vợt dẫn đầu trong danh sách này được tham dự Đại hội.

Ngày 28.4, Liên đoàn Cầu lông thế giới mới chính thức công bố danh sách các VĐV đoạt suất tham dự Olympic Paris 2024. Trong thời gian từ nay đến ngày 28.4, đã hết giải đấu cho các tay vợt trong top 20 thế giới cải thiện vị trí, chỉ còn giải đấu cho các VĐV trong top 100 thế giới nên với hạng 24 thế giới thì Nguyễn Thùy Linh đã cầm chắc trong tay tấm vé tham dự thế vận hội lần này.



Dù chưa công bố chính thức nhưng vị trí thứ 24 trên bảng xếp hạng thế giới đã giúp cho Thùy Linh giành vé dự Olympic

Chia sẻ trên trang cá nhân mạng xã hội, "hot girl" của làng Cầu lông Việt Nam chia sẻ: "Xin chào mọi người, dành cho những người yêu mến, ủng hộ và theo dõi mình trên suốt hành trình vừa qua, đặc biệt là 1 năm tích điểm để đến với thế vận hội mùa hè Olympic Paris 2024. Hôm nay mình xin chính thức thông báo mình đã đủ điều kiện để tham dự Olympic Paris 2024. Cùng hướng tới kỳ Thế vận hội lần thứ hai của mình mọi người nhé".

Trong hơn 1 năm qua, Nguyễn Thùy Linh được tạo điều kiện tham dự nhiều giải quốc tế nhằm hiện thực hóa mục tiêu lần thứ hai liên tiếp đại diện cầu lông Việt Nam tham dự Olympic. Tay vợt thuộc đơn vị Đồng Nai gặt hái nhiều thành tích ấn tượng như vô địch giải Việt Nam mở rộng 2023, vào tứ kết giải Trung Quốc Masters 2023, á quân giải Đức mở rộng 2024... để lần đầu tiên trong sự nghiệp lên hạng 20 thế giới.

Ông Khoa Trung Kiên cũng cho biết, chuẩn bị cho Olympic, sắp tới Thùy Linh sẽ tham gia một số giải đấu trong hệ thống World Tour. Hiện tại cô đang được chuyên gia Hariawan Hong (Indonesia) dẫn dắt. Đây là vị chuyên gia dày dặn kinh nghiệm, đã gắn bó với Cầu lông Việt Nam. Lần gần nhất vị chuyên gia này xuất hiện cùng đội tuyển Cầu lông Việt Nam là tại SEA Games 31. Khi đó, đội tuyển Cầu lông Việt Nam giành được 3 HCĐ ở các nội dung đơn nam, đôi nam và đồng đội nữ. Việc tiếp tục được chuyên gia người Indonesia dẫn dắt sẽ giúp cho Thùy Linh nâng cao trình độ hướng tới đấu trường lớn nhất thế giới này. Tại Olympic Tokyo 2020, Thùy Linh đứng thứ 24/34 VĐV giành vé tham dự Đại hội. Tại Đại hội, Thùy Linh đã có 2 chiến thắng ấn tượng ở nội dung đơn nữ.

Mục tiêu ban đầu của Linh là lọt vào top 12-14 nội dung đơn nữ tại Olympic để được xếp vào nhóm hạt giống giúp cô thuận lợi hơn trong việc bốc thăm. Hiện nay cô đang nỗ lực hoàn thành mục tiêu này. Tuy nhiên đây là việc không dễ dàng bởi đối thủ của Linh là các tay vợt hàng đầu thế giới. Danh sách hạt giống tham dự Olympic sẽ được Liên đoàn Cầu lông thế giới công bố vào ngày 9.7 tới. Hiện Thùy Linh là VĐV thứ bảy giành vé cho Thể thao Việt Nam tham dự Thế vận hội. ■

Hướng đến "kịch bản đẹp"


HLV Hoàng Anh Tuấn đã tạo cảm hứng cho U23 Việt Nam đánh bại Kuwait

● **NGỌC TRUNG**

U23 Việt Nam đã có kết quả như ý ở trận mở màn và hướng tới cuộc chạm trán Malaysia (20h ngày 20.4) ở lượt trận thứ hai với cơ hội lớn giành vé vào vòng trong. Nhưng xa hơn, muốn thành công tại giải U23 châu Á, chúng ta cần sự ổn định của "máy đếm nhịp" Thái Sơn và độ nhạy trong đọc trận đấu của HLV Hoàng Anh Tuấn.

Đầu đã xuôi...

Tại lượt trận mở màn bảng D, vòng chung kết U23 châu Á 2024, diễn ra vào tối muộn ngày 17.4, U23 Việt Nam đã có được kết quả như ý khi đánh bại U23 Kuwait với tỷ số 3-1. Ở cặp đấu còn lại, U23 Uzbekistan cũng thể hiện được sức mạnh bằng chiến thắng 2-0 trước U23 Malaysia. Với kết quả này, thầy trò HLV Hoàng Anh Tuấn tạm thời đứng đầu bảng nhờ hơn các nhà đương kim á quân về số bàn thắng. Đúng như dự đoán của giới chuyên môn, đại diện đến từ Tây Á không phải là đối thủ khó nhằn đối với "Những chiến binh sao vàng", trong khi U23 Malaysia để thua trước đội bóng đến từ Trung Á. Thực tế U23 Malaysia khởi đầu không tệ, tuy nhiên việc bị thổi phạt đền và nhận bàn thua đã khiến đội bóng này mất thế trận.

Ở lượt trận thứ hai diễn ra vào ngày 20.4 tới đây, U23 Việt Nam sẽ chạm trán U23 Malaysia vào lúc 20h, trong khi U23 Kuwait phải đụng độ U23 Uzbekistan vào lúc 22h30. Nếu Việt Nam và Uzbekistan đều giành chiến thắng, cả hai đội sẽ dắt tay nhau vào vòng tứ kết và lượt trận cuối chỉ còn mang tính thủ tục. Khả năng thành hiện thực của "kịch bản đẹp" này khá khả thi. Những gì thể hiện trước thầy trò Hoàng Anh Tuấn cho thấy U23 Kuwait thực sự là "nốt trầm" của bóng đá Tây Á. Đội bóng này có chất lượng nhân sự không cao, lối đá rời rạc và cũng thiếu kinh nghiệm. So với đương kim á quân Uzbekistan rõ ràng không thể sánh được.

Trong khi đó, U23 Malaysia là đối thủ quen mặt với U23 Việt Nam và thực lực đã được phơi bày qua thất bại ở trận mở màn. Thống kê cũng chỉ ra, trong 5 lần chạm trán gần nhất giữa hai đội tuyển U23 của hai quốc gia, Việt Nam toàn thắng cả 5 trận. Nhìn chung, để tránh đêm dài lắm mộng, thầy trò Hoàng Anh Tuấn cần gặt trọn 3 điểm trước đối thủ láng giềng.

Tuy hoàn thành mục tiêu giành trọn 3 điểm trước U23 Kuwait, nhưng để nói rằng U23 Việt Nam đã đem đến màn trình diễn đã mắt và khiến người hâm mộ sung sướng là hoàn toàn chưa thuyết phục. Trước đối thủ không quá sừng sỏ đến từ Tây Á, "Những chiến binh sao vàng" vẫn phải trải qua nhiều giây phút chật vật, thậm chí đem đến nỗi thất vọng. Vấn đề nổi cộm là nhiều cầu thủ chưa có được sự ăn ý, thế nên nhiều tình huống phối hợp rời rạc, thậm chí va chạm lẫn nhau. Điển hình là tình huống cầu thủ chạy cánh Văn Khang và tiền đạo Văn Tùng tranh nhau sút bóng, hay trung vệ Duy Cương tranh bóng với thủ thành Quan Văn Chuẩn. Trong nhiều tình huống khác, các cầu thủ phải "chạy xe không" vì đồng đội không chuyền, chuyền sửa lưng, chuyền sai địa chỉ, chuyền sai ý đồ...

Vấn đề khác là nhiều cầu thủ chưa có phong độ tốt, hoặc khả năng hạn chế. Ở trường hợp thứ nhất có thể kể đến Văn Khang. Cầu thủ thuộc dạng dày dạn kinh nghiệm bậc nhất của tuyển U23 Việt Nam, đã thi đấu thiếu hiệu quả trước U23 Kuwait. Tuy tích cực hoạt động và nhận nhiều bóng nhưng những pha xử lý của Khang luôn bị tham và tối. Là một trong những cầu thủ được đặt nhiều kỳ vọng nhất, Văn Khang cần sớm giải tỏa tâm lý và lấy lại phong độ để giúp toàn đội tiến xa.

Trường hợp thứ hai là Nguyễn Ngọc Thắng. Hậu vệ này phá vỡ ưu thế dẫn bàn và hơn người của U23 Việt Nam bằng pha phạm lỗi đáng thất vọng. Trong pha bóng ấy, Thắng vừa tắc trách vì đang chiếm ưu thế lại để đối phương vượt lên, vừa thô thiển ở tình huống kéo người. Trước khi bị truất quyền thi đấu, hậu vệ này cũng khi đấu chuệch choạc, với nhiều pha xử lý lỗi khó hiểu, bao gồm một đường chuyền lên khán đài. Rất may các đồng đội của Ngọc Thắng đã kịp sửa sai cho anh, và hy vọng đây là bài học lớn cho cầu thủ của Hồng Lĩnh Hà Tĩnh này.

Dấu ấn HLV và máy đếm nhịp Thái Sơn

Những vấn đề của U23 Việt Nam khiến người hâm mộ lo lắng, song cũng phần nào thể hiện khả năng ứng biến tài tình của HLV Hoàng Anh Tuấn. "Những chiến binh sao vàng" không hề chơi tốt trong hiệp 1 trận đấu với Kuwait và có dấu hiệu sa sút về mặt tinh thần, đặc biệt sau khi để cho đối phương gỡ hòa. Bước sang hiệp 2, nhà cầm quân quê Khánh Hòa này không chỉ vực dậy tinh thần toàn đội mà còn có những điều chỉnh nhân sự rất đắt, cho thấy sự thính nhạy trong đọc trận đấu. Tiêu biểu là quyết định rút Văn Khang thi đấu không hiệu quả ra khỏi sân hay tung vào sân Bùi Vĩ Hào, cầu thủ trở thành "gà son" bằng cú đúp bàn thắng.

Dấu ấn chiến thuật của HLV Hoàng Anh Tuấn cũng rất đáng kể. Trước đối thủ có lối chơi tự phát đặc trưng của Tây Á, ông Tuấn xây dựng đội hình có tính ổn định cao, để dễ dàng bọc lót và phòng thủ. Không chỉ vậy, U23 Việt Nam chủ động cầm bóng để điều tiết nhịp độ và đôi khi bất ngờ dâng cao pressing (tổ chức gây áp lực) rát khiến U23 Kuwait mất bóng. Hệ quả là phần lớn thời gian hiệp hai, đội bóng Tây Á gần như không thể tiếp cận khung thành thủ môn Quan Văn Chuẩn.

Công lớn trong việc xây dựng tính ổn định lối chơi lẫn đội hình này phải kể tên tiền vệ Nguyễn Thái Sơn. Chuyền bóng, nhận bóng rồi lại chuyền bóng, nhận bóng… cầu thủ đang khoác áo Thanh Hóa quả thực là máy đếm nhịp của U23 Việt Nam. Chơi ở vị trí mỏ neo nơi trung tuyến, Thái Sơn hoạt động trong khoảng không gian rất rộng, gần như bất cứ khu vực nào có bóng, anh đều có mặt để nhận bóng, chuyền bóng, tổ chức phối hợp thoát pressing. Kỹ thuật, nhãn quan và kinh nghiệm trận mạc dày dạn đã giúp Thái Sơn thi đấu đĩnh đạc, cầm nhịp cả trận đấu khiến đối phương bất lực trong việc tạo ra sự hỗn loạn. Nếu Thái Sơn tiếp tục duy trì phong độ như hiện tại, U23 Việt Nam chẳng dễ gì bị bắt nạt.


U23 Việt Nam khởi đầu thuận lợi

Cái duyên của Vĩ Hào và chuyện liệu cơm gắp mắm

Có thực tế không thể phủ nhận là U23 Việt Nam hiện tại không có nhiều nhân tố có khả năng tạo đột biến cao như lứa Thường Châu. Năm 2018, trong tay HLV Park Hang-seo có Quang Hải, Công Phượng, Văn Toàn và Văn Đức, đều là những cầu thủ biết cách tỏa sáng từ những tình huống tưởng chừng chẳng có gì nguy hiểm.

Trận đấu với U23 Kuwait càng cho thấy nan đề HLV Hoàng Anh Tuấn phải đối mặt trên hàng công. Ông sử dụng sơ đồ 3-4-3 trong đội hình xuất phát, với Văn Tùng chơi cao nhất, Đình Bắc và Nguyên Hoàng hỗ trợ hai bên. Ở hành lang, Văn Khang và Văn Cường cũng tích cực dâng cao hỗ trợ tấn công. Tuy nhiên hệ thống này vận hành thiếu trơn tru, hơn nữa Đình Bắc còn dính chấn thương và phải rời sân sớm. Điều chỉnh của HLV Hoàng Anh Tuấn là tung Văn Trường thay Đình Bắc và Vĩ Hào được đưa vào sân trong hiệp 2 đều hợp lý và hiệu quả.

Văn Trường đã thi đấu hiệu quả trong những phút có mặt trên sân, cung cấp sự biến hóa và uyển chuyển cho hàng công bằng những pha xử lý mềm mại. Trong khi đó, Vĩ Hào tỏa sáng với cú đúp bàn thắng. Dù vậy, bàn thắng then chốt đến từ sai lầm của thủ thành đối phương. Không phủ nhận nỗ lực của Vĩ Hào, nhưng không phải lúc nào thủ môn đối phương cũng sai lầm như thế. Bởi vậy, tùy từng trận đấu, tùy từng cục diện, tùy từng đối thủ, HLV Hoàng Anh Tuấn phải chọn ra những phương cách khác nhau để tiếp cận khung thành đối phương. Rất may, như đã đề cập, ông Tuấn đã cho thấy được khả năng đọc trận đấu rất nhạy. ■

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

TRUNG QUỐC:

Bùng nổ "góc mai mối" để tăng dân số

● THÁI AN

Năm 2023 là năm thứ hai liên tiếp dân số Trung Quốc suy giảm trong hơn 60 năm qua. Chính quyền nhiều địa phương ủng hộ các hoạt động mai mối bùng nổ ở quốc gia này.



Hàng triệu người tham gia chương trình "Bà Vương nói chuyện mai mối" Ảnh: WEIBO

Dân số Trung Quốc sụt giảm năm thứ hai liên tiếp khi tỷ lệ sinh thấp kỷ lục, tiềm ẩn thách thức lớn về nhân khẩu học. Theo Cơ quan Thống kê Quốc gia Trung Quốc, cuối năm 2023, Trung Quốc có 1,409 tỉ người, giảm khoảng hai triệu người so với mốc cuối năm 2022. Tỷ lệ sinh của Trung Quốc năm qua cũng giảm xuống mức thấp kỷ lục kể từ năm 1949, ở mức 6,39 trẻ em trên 1.000 dân, so với mốc 6,77 năm 2022. Trung Quốc năm ngoái có 9,02 triệu trẻ sơ sinh ra đời, giảm so với 9,56 triệu trẻ năm 2022.

Giảm dân số sẽ gây ra những tác động tiêu cực đến nền kinh tế. Vì vậy, Trung Quốc đang tiến hành nhiều biện pháp để kích thích tăng trưởng dân số và một trong số đó là phát triển những hoạt động mai mối. Các hoạt động mai mối ở Trung Quốc ngày nay không chỉ là các khu chợ dành riêng cho việc này mà còn là các đại hội, các app mai mối. Ở một số địa phương ở quốc gia tỉ dân này, người ta còn lập ra các hiệp hội mai mối và xem xét việc cấp giấy chứng nhận hành nghề cho những người làm mối.

Nổi bật trong những hoạt động mai mối này là chương trình truyền hình "Bà Vương nói chuyện mai mối" được tổ chức tại Khai Phong, tỉnh Hà Nam. Dù mới được tổ chức từ đầu tháng 3 nhưng đến nay, sự kiện này đã thu hút được 6 tỉ lượt xem trực tuyến và hàng nghìn người tham gia trực tiếp ở mỗi sự kiện. Tại đại hội này, một phụ nữ lớn tuổi mặc trang phục truyền thống trong vai bà Vương sẽ mời những nam nữ độc thân tham gia và kết đôi với nhau.

Triệu Mai, một trong các "bà Vương" tiết lộ có khoảng 40-50 cặp đôi kết hôn mỗi năm sau khi "tìm thấy nhau" tại chương trình mai mối tập thể này. Đây quả thực là con số ấn tượng nếu so với những trung tâm mai mối chuyên nghiệp tại Trung Quốc.

Nhu cầu về một "góc mai mối" ở các thành phố của người dân cũng ngày càng tăng cao. Theo báo cáo của The Paper, năm ngoái nhiều cư dân mạng từ các khu vực như Bắc Kinh, Urumchi ở Tân Cương, Diên An ở Thiểm Tây, Cao Bình ở Sơn Tây... đã kêu gọi nhà chức trách thành lập các góc mai mối ở các công viên địa phương.

Trong bối cảnh lo ngại về tỷ lệ kết hôn và sinh sản giảm, những yêu cầu tạo ra nhiều góc mai mối trên khắp đất nước đã nhận được sự ủng hộ chính thức. Trong một văn bản về việc mở góc mai mối từ thành phố Đồng Lăng, tỉnh An Huy, chính quyền địa phương cho biết việc đăng ký kết hôn ở địa phương liên tục giảm trong những năm gần đây đã tạo ra xung đột trong các gia đình. Việc bố mẹ bắt ép con cái phải hẹn hò và kết hôn cũng là một nguyên nhân khiến mối quan hệ của họ căng thẳng hơn, vì vậy việc thành lập một khu vực để giới trẻ giao lưu kết bạn là rất cần thiết.

"Góc mai mối" ở Trung Quốc được trang bị chỗ ngồi để tạo điều kiện cho các cuộc trò chuyện. Những nơi như vậy thường có trong công viên hoặc các địa điểm tương tự ở các thành phố lớn. Tại đây, các bậc phụ huynh treo áp phích chứa thông tin cá nhân của con mình, bao gồm thu nhập và thông tin liên hệ để giúp con tìm được bạn đời phù hợp. Những "góc mai mối" xuất hiện lần đầu tiên ở Bắc Kinh vào năm 2004 và sau đó lan tới Thượng Hải, Trùng Khánh, Quảng Châu và nhiều địa phương khác. Địa điểm này là lựa chọn phổ biến của những người trẻ muốn gặp gỡ bạn đời phù hợp mà không cần dựa vào bạn bè hay gia đình giới thiệu.

Các nền tảng mai mối trực tuyến cũng được chính quyền ủng hộ. Những nền tảng mai mối này không chỉ dành cho thế hệ trẻ mà còn dành cho cả phụ huynh. Tại Trung Quốc, các ứng dụng như Perfect In-Laws, Family-building Matchmaking, và Parents Matchmaking… đang được các bậc cha mẹ đăng ký sử dụng và tạo hồ sơ để quảng cáo con cái của họ với những người cầu hôn tiềm năng - đôi khi không có sự đồng ý của con cái. Family-building Matchmaking, thuộc sở hữu của công ty trò chơi Perfect World, công bố có hơn 2 triệu người dùng và đã tạo điều kiện thuận lợi cho hơn 53.000 cuộc hôn nhân kể từ khi ra mắt vào năm 2020. Còn ứng dụng Parents Matchmaking, được thành lập bởi gã khổng lồ hẹn hò trực tuyến Zhenai.com vào năm 2021, cũng tự hào có hàng triệu người dùng.

Bộ Nội vụ Trung Quốc đã có kế hoạch thúc đẩy việc cấp chứng chỉ cho lĩnh vực mai mối hôn nhân trong năm nay, yêu cầu những người hành nghề phải có chứng chỉ từ các tổ chức hợp pháp và được công nhận trên toàn quốc, đảm bảo họ có kiến thức và kỹ năng chuyên môn cần thiết. ■

CÂU CHUYỆN VĂN HÓA

Di sản là tài sản

● TÙNG QUANG

Ngay sau khi Tết cổ truyền Songkran được Tổ chức Khoa học, Giáo dục và Văn hóa của Liên Hợp Quốc (UNESCO) ghi danh là Di sản văn hóa phi vật thể, Thái Lan đã tổ chức Tết cổ truyền này lớn nhất từ trước tới nay. Theo đó, Chính phủ Thái Lan đã đẩy mạnh các hoạt động quảng bá nhằm nâng cao vị thế của Songkran, đặc biệt để thu hút du khách đến du lịch Thái Lan. Các nhà tổ chức sự kiện cũng đã mạnh tay chi ngân sách lên tới hàng trăm triệu baht cho các sự kiện âm nhạc, lễ hội.

Các hoạt động đón Songkran đã được Chính phủ Thái Lan chú trọng tổ chức từ đầu năm đến nay trên toàn quốc, mà điểm nhấn là tổ chức các lễ hội dân gian dịp Tết với các địa điểm tập trung đông người tham gia hoạt động té nước ngoài trời. Theo thống kê chưa đầy đủ, tại Thủ đô Bangkok, đã có tới gần 100 địa điểm được giới chức chính quyền khoanh vùng, cấm đường để tổ chức lễ hội.

Và kết quả đã vượt xa sự mong đợi. Các địa điểm tổ chức đều ken kín. Thống kê cho thấy, riêng tại hai địa điểm trong Bangkok mà Chính phủ Thái Lan tổ chức đón Songkran với lễ hội Songkran World Water Festival 2024 từ ngày 11-15.4 đã thu hút 784.883 lượt du khách, trong đó người Thái Lan là 693.288 lượt, người nước ngoài là 91.595 lượt. Các hoạt động vui chơi trong dịp lễ hội riêng tại Sanam Luang đã mang lại khoản doanh thu ước tính 950 triệu baht (25,8 triệu USD) từ việc bán đồ ăn, thức uống tại khuôn viên lễ hội, chi phí đi lại, chi phí ăn ở, mua quà lưu niệm và các chi phí khác. Lễ kỷ niệm cũng tạo ra thu nhập cho khoảng 500 người bán hàng rong và khoảng 2.000 người lao động. Đây thực sự là một cú hích cho nền kinh tế Thái Lan.

Đúng như Bộ trưởng Du lịch và Thể thao Thái Lan Sudawan Wangsuphakijkosol nói, việc Songkran được UNESCO ghi danh là Di sản văn hóa phi vật thể đã mang đến cơ hội tuyệt vời để quảng bá Tết truyền thống của Thái Lan như một trong những lễ hội hấp dẫn nhất trên thế giới. Tết cổ truyền Songkran không chỉ là một trong những động lực chính để Chính phủ Thái Lan thúc đẩy "quyền lực mềm" và cạnh tranh với các quốc gia khác, mà còn tạo ra cơ hội vàng để kích thích nền kinh tế trong ngắn hạn. Thái Lan đã làm được và cái cách họ làm đáng để các nước tham khảo. ■

Giá dầu có thể vượt mốc 100 USD/thùng

Các nhà quan sát thị trường cho biết, giá dầu có thể tăng lên 100 USD/thùng và hơn thế nữa sau khi Iran tiến hành hoạt động quân sự liên quan tới Israel, làm dấy lên lo ngại về một cuộc xung đột cấp khu vực.

Iran sở hữu nguồn tài nguyên dầu mỏ khổng lồ và bất kỳ sự gián đoạn nào đối với khả năng cung cấp cho thị trường toàn cầu của nước này đều có thể đẩy giá lên mức cao hơn. Do đó, các thị trường đang theo dõi chặt chẽ những diễn biến xung quanh eo biển Hormuz - nơi có 1/5 sản lượng dầu toàn cầu chảy qua hằng ngày. Chủ tịch Andy Lipow của công ty dầu mỏ Lipow Oil cho biết: "Bất kỳ hành động quân sự nào hướng tới các cơ sở sản xuất hoặc xuất khẩu dầu ở Iran sẽ đẩy giá dầu thô Brent lên ngưỡng 100 USD/thùng và việc đóng cửa eo biển Hormuz sẽ khiến giá dao động trong khoảng 120 - 130 USD/thùng". L.YẾN